

آزمون شماره ۱

۱۴۰۳/۰۴/۲۹ جمعه

آزمودهای سراسری کنکور

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سوالات آزمون دفترچه شماره (۱)

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	تعداد سوال: ۳۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		تعداد سوال	ردیف
			تا	از		
۱	حسابان	۱	۱۰	۱	۱۰	۱
	هندسه	۵	۱۱	۱۵	۵	۲
	آمار و احتمال	۵	۱۶	۲۰	۵	۳
	ریاضی	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰	۴
	هندسه	۵	۳۱	۳۵	۵	۵

ریاضیات

حسابان (۱)

-۱ چند نقطه روی محور طول‌ها وجود دارد که حاصل ضرب طول نقطه در مقدار فاصله نقطه از عدد ۳ برابر عدد ۱ باشد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

-۲ اگر α و β ریشه‌های معادله $x(1-x)=-1$ باشند، ریشه‌های کدام معادله $(\alpha+\beta)x + (\alpha\beta)$ است؟

$$x(4-x)=4 \quad x(4-x)=3 \quad x(4+x)=4 \quad x(4+x)=3$$

-۳ اگر دو تابع (a, b) و (c, d) با هم برابر باشند، مقدار c چقدر است؟

$$-2(4) \quad 2(3) \quad 4(2) \quad -4(1)$$

-۴ نقاط $(0, 1)$ و $(-1, 2)$ روی تابع $f(x)=ax+b$ قرار دارند. کدام است؟

$$11(4) \quad \frac{41}{8}(3) \quad \frac{21}{4}(2) \quad \frac{7}{2}(1)$$

-۵ اگر $\log_{18} 2 = 0.6$ آنگاه $\log_2 18$ کدام است؟

$$\frac{15}{14}(4) \quad \frac{14}{13}(3) \quad \frac{16}{15}(2) \quad \frac{13}{12}(1)$$

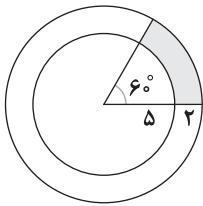
-۶ در شکل زیر محیط قسمت رنگی کدام است؟ ($\pi=3$)

۱۲ (۱)

۱۶ (۲)

۱۸ (۳)

۲۰ (۴)

-۷ مقدار $A = \sin \frac{7\pi}{6} + \tan^2 \frac{5\pi}{3}$ برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{5}{2}(4) \quad 3(3) \quad \frac{7}{2}(2) \quad 4(1)$$

-۸ حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} [\frac{\sin x}{x}]$ کدام است؟ ([نماد جزء صحیح است.)

$$-1(4) \quad 3(3) \quad 1(2) \quad 1) حد ندارد$$

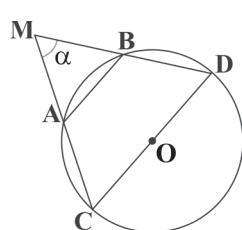
-۹ حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x^3 - 27}{x - 3}$ برابر کدام گزینه است؟ ([نماد جزء صحیح است.)

$$9(4) \quad 6(3) \quad 12(2) \quad 18(1)$$

-۱۰ اگر $f(x) = \begin{cases} \frac{2x + \sqrt{x} - 3}{x-1} & x > 1 \\ ax - 4 & x \leq 1 \end{cases}$ در $x=1$ پیوسته باشد، a کدام است؟

$$9/5(4) \quad 9(3) \quad 9/25(2) \quad 8(1)$$

هندسه (۲)

- در شکل روبرو، وتر $AB = R$ است. زاویه α چند درجه است؟

۶۰ (۱)

۲۰ (۲)

۷۵ (۳)

۳۰ (۴)

- دو دایره با شعاع‌های $\sqrt{2}$ و ۴ تجانس یافته‌یکدیگرند. نسبت تجانس کدام نمی‌تواند باشد؟

 $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۴) $2\sqrt{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۲) $-\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۱)

- دوران یافته نقطه A واقع بر خط $y = x + 2$ حول مبدأ مختصات، نقطه $(-3, 1) - B$ است. طول مثبت A کدام است؟

 $\frac{1}{2}$ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- کدام مثلث با اضلاع داده شده زاویه منفرجه دارد؟

۶, ۷, ۸ (۴)

۵, ۶, ۶ (۳)

۵, ۳, ۷ (۲)

۴, ۵, ۶ (۱)

- در مثلث ABC، $AC = 3$ و $AB = 5$ و طول نیمساز زاویه $\hat{A}$ برابر $\frac{15}{8}$ است. اندازه زاویه A کدام است؟

۱۳۵° (۴)

۱۲۰° (۳)

۶۰° (۲)

۳۰° (۱)

آمار و احتمال

- گزاره $(p \Rightarrow q) \sim$ با کدام گزاره زیر هم‌ارزش است؟

 $p \wedge \sim q$ (۴) $\sim p \wedge q$ (۳) $p \vee \sim q$ (۲) $\sim p \vee q$ (۱)

- مجموعه $(A - B) \cup ((B \cap C)' \cap (B' \cup A) - B)$ با کدام مجموعه برابر است؟

B' (۴)

A (۳)

A ∩ B' (۲)

A ∪ B' (۱)

- در پرتاب ۱ تاس سالم و ۱ تاس ناسالم که وجه‌های آن اعداد ۱, ۱, ۲, ۲, ۲, ۳ است، با چه احتمالی مجموع اعداد روشهای خواهد بود؟

 $\frac{5}{18}$ (۴) $\frac{1}{18}$ (۳) $\frac{2}{9}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۱)

- در ۴۰ داده‌ای که از طریق مشاهده به دست آمده، میانگین ده داده اولیه برابر $\frac{4}{5}$ و میانگین 3° داده باقی مانده برابر $\frac{3}{5}$ شده است. میانگین کل داده‌ها کدام است؟

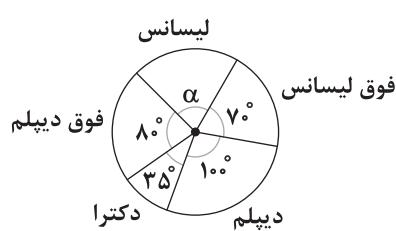
۸ (۴)

۴ (۳)

 $\frac{15}{4}$ (۲)

۱/۵ (۱)

- نمودار دایره‌ای توزیع مدرک تحصیلی در بین کارمندان یک شرکت دولتی به صورت زیر است. اگر تعداد لیسانس‌ها 3° نفر باشد، در نمودار بافت نگاشت فراوانی مدرک تحصیلی کارمندان این شرکت، بلندی مستطیل دکترا، کدام است؟

۱۴ (۱)

۱۲ (۲)

۱۰ (۳)

۱۶ (۴)

ریاضی (۱)

- ۲۱- کدام یک از مجموعه‌های زیر، متناهی است؟

$$\{x \in \mathbb{Q} \mid |x| < 3\} \quad (2)$$

(۱) مجموعه اعداد اعشاری بین $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{4}$

$$\{x \in \mathbb{W} \mid x \leq 1^{\circ}\} \quad (4)$$

(۳) مجموعه اعداد صحیح کوچک‌تر از 100°

- ۲۲- بین دو عدد ۶ و 96° واسطه هندسی قرار داده‌ایم، به‌طوری که تمام واسطه‌ها اعداد صحیح می‌باشند، حداکثر مقدار n کدام است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

$$-23- \text{اگر } \frac{3\sin^2\theta\cos\theta}{1-\tan\theta} \text{ در ربع دوم باشد، حاصل کدام است؟}$$

$-\frac{1}{121}$ (۴)

$-\frac{1}{121}$ (۳)

$-\frac{1}{55}$ (۲)

$-\frac{1}{55}$ (۱)

$$-24- \text{حاصل عبارت } x = \frac{1+3\sqrt[3]{3}}{3} - x^2 + \frac{x}{3} - \frac{1}{27} \text{ کدام است؟}$$

$-\sqrt[3]{3}$ (۴)

۳ (۳)

$-\sqrt[3]{3}$ (۲)

$\sqrt[3]{3}$ (۱)

- ۲۵- سهمی که از نقاط $(2, 0)$, $(0, 1)$, $(0, 0)$ می‌گذرد، محور عرض‌ها را با عرض -1 قطع می‌کند. این سهمی از کدام نواحی مختصاتی عبور می‌کند؟

۴) هر چهار ناحیه

۳) دوم، سوم و چهارم

۲) اول و دوم

۱) اول، دوم و سوم

- ۲۶- مجموعه جواب نامعادله $x - 7x - 5 > 1 - 5x - 1 \geq 3x$ کدام است؟

$[-2, 0/6]$ (۴)

$[2, +\infty)$ (۳)

$[-2, +\infty)$ (۲)

$(0/6, +\infty)$ (۱)

- ۲۷- در تابع خطی f ، اگر به‌ازای هر عدد غیرصفر k , $f(x-k) - f(x) = k$ باشد، $f(0) = 2$ کدام است؟

-۱ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

-۳ (۱)

- ۲۸- با حروف کلمه "TAMAM" چند کلمه سه‌حرفی می‌توان نوشت؟

۱۸ (۴)

۱۲ (۳)

۱۵ (۲)

۲۴ (۱)

- ۲۹- در ظرفی ۳ مهره سیاه و ۴ مهره سفید وجود دارد. سه مهره از ظرف انتخاب می‌کنیم. چه قدر احتمال دارد، از هر مهره حداقل یکی وجود داشته باشد؟

$\frac{6}{7}$ (۴)

$\frac{1}{7}$ (۳)

$\frac{5}{7}$ (۲)

$\frac{3}{7}$ (۱)

- ۳۰- چه تعداد از متغیرهای زیر کمی پیوسته می‌باشند؟

سطح تحصیلات - گروه خونی - فاصله دو نقطه - جمعیت کشورها - درجه حرارت بدن - شاخص توده بدنی

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

هندسه (۱)

- ۳۱- در مثلث ABC , $AM = m_a$ و $\hat{A} = 60^{\circ}$. $BC = 4$ است. به‌ازای کدام مقدار برای m_a مثلث قابل رسم نیست؟

۳ (۴)

$\sqrt{10}$ (۳)

۴ (۲)

$\sqrt{5}$ (۱)

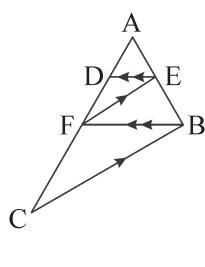
$$-32- \text{اگر } \frac{2x_1+3y_1}{2x_2+3y_2} \text{ باشد، حاصل } \frac{x_1}{x_2} = \frac{y_1}{y_2} = \frac{2}{3} \text{ کدام است؟}$$

۳ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

۲ (۲)

$\frac{2}{3}$ (۱)

-۳۳- در مثلث ABC , DE با BC و EF با FB موازی‌اند. اگر $AD = \frac{1}{3}AF$ باشد، نسبت $\frac{AF}{FC}$ چقدر است؟

$\frac{1}{2}$ (۱)

$\frac{1}{3}$ (۲)

$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{1}{4}$ (۴)

-۳۴- به رؤس یک n ضلعی محدب، دو رأس اضافه می‌کنیم. در این صورت کدام گزینه صحیح است؟

(۱) به مجموع زوایای داخلی آن 360° اضافه می‌شود.

(۲) به مجموع زوایای خارجی آن 180° اضافه می‌شود.

(۳) به مجموع زوایای خارجی آن 360° اضافه می‌شود.

-۳۵- در بین همه مثلث‌های شبکه‌ای با مساحت ۳، تعداد نقاط مرزی چند مقدار مختلف می‌تواند باشد؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

آزمون شماره ۱

جمعه ۲۹/۰۴/۱۴۰۳

آزمودهای سراسری کنکور

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سوالات آزمون دفترچه شماره (۲)

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوال:

۸۰ دقیقه

۷۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فیزیک ۲	۲۰	۳۶	۵۵	۵۰ دقیقه
	فیزیک ۱	۲۰	۵۶	۷۵	
۲	شیمی ۲	۱۵	۷۶	۹۰	۳۰ دقیقه
	شیمی ۱	۱۵	۹۱	۱۰۵	

فیزیک

فیزیک (۲)

-۳۶- بار الکتریکی یک کره فلزی $4\mu C$ است. اگر این کره فلزی ..... الکترون ..... ، با آن خنثی می شود. (به ترتیب از راست به چپ

$$(e=1/6 \times 10^{-19} C)$$

$$5 \times 10^{13} - \text{بگیرد}$$

$$2/5 \times 10^{13} - \text{بگیرد}$$

$$5 \times 10^{13} - \text{از دست بدهد}$$

$$2/5 \times 10^{13} - \text{از دست بدهد}$$

-۳۷- دو بار الکتریکی هماندازه و همنوع q_1 و q_2 در خلا و در فاصله‌ای از یکدیگر قرار دارند. چند درصد از بار q_1 را برداشته و به بار q_2 اضافه کنیم تا وقتی فاصله آن‌ها از یکدیگر ۲ برابر حالت قبل شود، اندازه نیروی بین آن‌ها ۷۶ درصد کاهش یابد؟

$$16(4)$$

$$19(3)$$

$$20(2)$$

$$24(1)$$

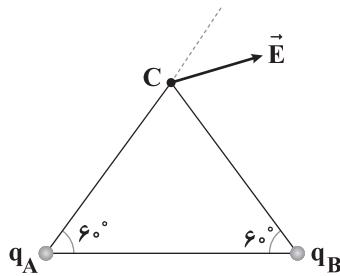
-۳۸- در شکل زیر، بردار برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_A و q_B در نقطه C برابر $\vec{E}$ است. اگر اندازه بار الکتریکی واقع در این دو نقطه را با q_A و q_B نشان دهیم، کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

$$|q_A| < |q_B| - q_A > 0 \quad (1)$$

$$|q_A| > |q_B| - q_B > 0 - q_A > 0 \quad (2)$$

$$|q_A| > |q_B| - q_B > 0 - q_A < 0 \quad (3)$$

$$|q_A| < |q_B| - q_B < 0 - q_A > 0 \quad (4)$$

-۳۹- وقتی یک دیالکتریک قطبی در میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن قرار می‌گیرد، سر ..... مولکول‌های دوقطبی به طرف صفحه مثبت کشیده می‌شود و مولکول‌های قطبی ..... . (به ترتیب از راست به چپ)

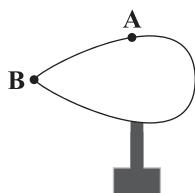
(۱) منفی - می‌کوشند خود را در جهت میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن هم‌ردیف کنند.

(۲) منفی - می‌کوشند خود را عمود بر میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن هم‌ردیف کنند.

(۳) مثبت - می‌کوشند خود را در جهت میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن هم‌ردیف کنند.

(۴) مثبت - می‌کوشند خود را عمود بر میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن هم‌ردیف کنند.

-۴۰- رسانای شکل زیر، دارای بار الکتریکی مثبت است. اگر چگالی سطحی بار نقطه A باشد، با حرکت بار الکتریکی $q = +20\mu C$ از نقطه A تا نقطه B روی سطح رسانا، انرژی پتانسیل الکتریکی آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) 160° کاهش می‌یابد.

(۲) 160° افزایش می‌یابد.

(۳) 20° افزایش می‌یابد.

(۴) ثابت می‌ماند.

محل انجام محاسبات

- ۴۱- کدام یک از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) وقتی به دو سر یک فلز، اختلاف پتانسیل الکتریکی اعمال می‌کنیم، الکترون‌ها در یک مسیر کاملاً مستقیم در خلاف جهت میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شوند.

ب) سرعت سوق الکترون‌ها در یک رسانای فلزی نزدیک به سرعت نور است.

ج) وقتی به یک رسانای فلزی یک میدان الکتریکی اعمال می‌کنیم، الکترون‌ها اندکی حرکت کاتورهای خود را تغییر می‌دهند.

د) بدون اعمال میدان الکتریکی خارجی، الکترون‌ها درون یک رسانا بی‌حرکت و ساکن هستند.

- (۱) «الف»، «ب» و «ج»   (۲) «ب» و «ج»   (۳) فقط «ج»   (۴) «الف» و «د»

- ۴۲- به دو سر مقاومت R، اختلاف پتانسیل الکتریکی V وصل شده است و جریان I از آن می‌گذرد. اگر اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر این

مقاومت را ۲۵ درصد افزایش می‌دهیم، جریان عبوری از آن چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟ (فرض کنید دمای مقاومت، ثابت است.)

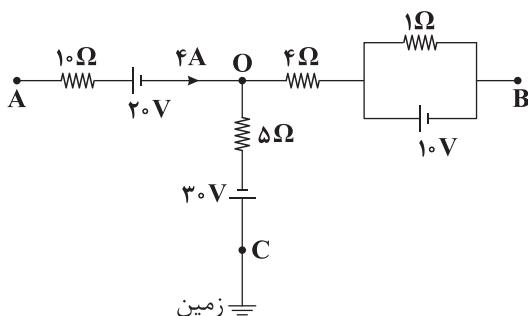
- (۱) ۲۵ - کاهش   (۲) ۲۰ - افزایش   (۳) ۲۰ - کاهش   (۴) ۲۵ - افزایش

- ۴۳- یک مکعب مستطیل رسانا و همگن به ابعاد ۱۲cm، ۹cm و ۳cm در اختیار داریم. می‌توانیم این مکعب مستطیل را از هر وجه دلخواه در مدار قرار

دهیم. نسبت بزرگترین مقاومت الکتریکی به کوچک‌ترین مقاومت الکتریکی آن کدام است؟ (دمای مقاومت را ثابت در نظر بگیرید.)

- (۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۶   (۴) ۱۶

- ۴۴- در شکل زیر اگر $V_A - V_B = 60\text{V}$ باشد، پتانسیل الکتریکی نقطه A چند ولت است؟ (باتری‌ها را آرمانی در نظر بگیرید.)

۴۵(۱)

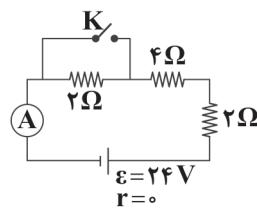
۴۵/۵(۲)

۶۲(۳)

۶۲/۵(۴)

- ۴۵- در مدار شکل زیر، اختلاف عددی که آمپرسنچ در صورت بسته بودن کلید K با حالتی که کلید K باز است، نمایش می‌دهد چند آمپر است؟

(آمپرسنچ را آرمانی فرض کنید).

$\frac{3}{4}(1)$

$\frac{1}{2}(2)$

$\frac{4}{3}(3)$

۱(۴)

- ۴۶- مطابق شکل زیر، یک آهنربای میله‌ای بزرگ را به چهار قسمت تقسیم می‌کنیم، به ترتیب از راست به چپ نقاط x و y چه قطبی از آهنربا هستند؟

S, N (۴)

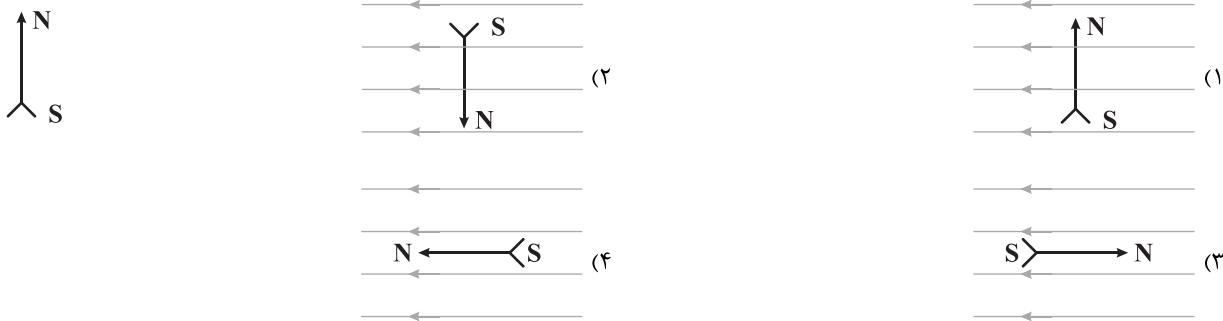
N, N (۳)

N, S (۲)

S, S (۱)

محل انجام محاسبات

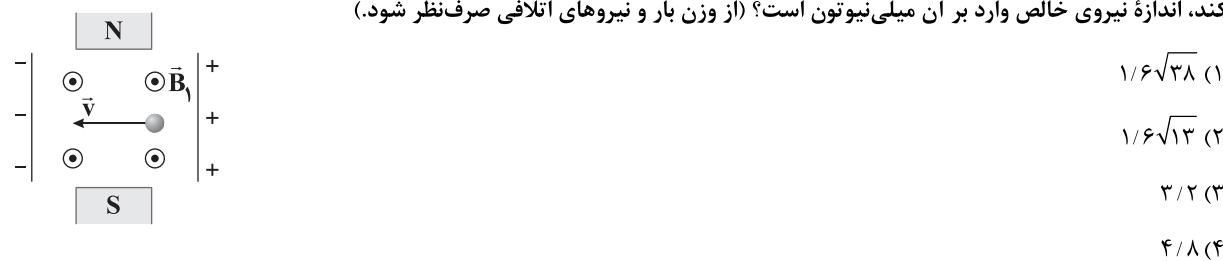
۴۷- یک عقره مغناطیسی در میدان مغناطیسی یکنواخت قرار دارد. در کدام گزینه نحوه استقرار آن درست است؟

۴۸- در شکل زیر، طول سیم‌لوله 40 cm و بزرگی میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله و روی محور اصلی آن 48 G است. اگر این سیم‌لوله دارای 400 حلقه و مقاومت الکتریکی حلقه‌ها ناچیز و توان خروجی (مفید) باشند، نیروی محرکه باتری چند ولت است؟

۴۹- در شکل زیر، بزرگی میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ برابر G ، بزرگی میدان مغناطیسی بین دو قطب آهنربا برابر G و بزرگی میدان الکتریکی بین دو صفحه باردار موازی برابر 800 N/C است. اگر بار الکتریکی $q = 4\mu\text{C}$ با تندی $2 \times 10^6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در جهت نشان داده شده حرکت کند، اندازه نیروی خالص وارد بر آن میلی‌نیوتون است؟ (از وزن بار و نیروهای اتلافی صرف‌نظر شود).

۵۰- در شکل زیر، خطوط میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ از چپ به راست صفحه است و اندازه آن برابر با 400 G است. از سیم جریان 20 A عبور می‌کند. اگر l برابر با 50 cm و زاویه بین سیم و خطوط میدان 37° باشد، نیروی مغناطیسی وارد بر این قسمت از سیم چند نیوتون و

محل انجام محاسبات

- ۵۱- کدام گزینه در مورد تفاوت میان مواد پارامغناطیسی و فرومغناطیسی درست است؟

- (۱) مواد پارامغناطیسی بر عکس مواد فرومغناطیسی قادر دوقطبی های مغناطیسی هستند.
- (۲) مواد فرمغناطیسی بر عکس مواد پارامغناطیسی قادر دوقطبی های مغناطیسی هستند.
- (۳) مواد پارامغناطیسی دارای دوقطبی های نسبتاً همسو هستند و مواد فرمغناطیسی دارای دوقطبی های کاتورهای هستند.
- (۴) مواد پارامغناطیسی دارای دوقطبی های کاتورهای هستند و مواد فرمغناطیسی دارای دوقطبی های نسبتاً همسو هستند.

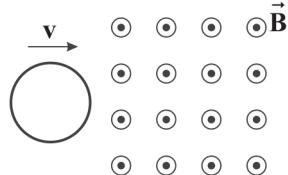
- ۵۲- دو پیچه جدا و یکسان A و B را در نظر بگیرید. شار مغناطیسی که از دو پیچه A و B می‌گذرد، به ترتیب 1Wb و 10Wb می‌باشد. شار

مغناطیسی عبوری از پیچه A را در مدت زمان 1s و شار مغناطیسی عبوری از پیچه B را در مدت زمان 100s به صفر می‌رسانیم. اگر $\frac{\epsilon_{av_A}}{\epsilon_{av_B}}$

$$\frac{\epsilon_{av_A}}{\epsilon_{av_B}} \text{ به ترتیب نیروی حرکت القایی متوسط در پیچه های A و B باشند، نسبت } \frac{\epsilon_{av_A}}{\epsilon_{av_B}} \text{ در کدام گزینه به درستی آمده است؟}$$

$$(1) 10^{-1} \quad (2) 10^{-5} \quad (3) 10^5 \quad (4) 10^1$$

- ۵۳- مطابق شکل زیر، قاب رسانای دایره‌شکلی با تنیدی ثابت از یک طرف وارد یک میدان مغناطیسی بکنوخت $\vec{B}$ شده و از طرف دیگر آن خارج می‌شود. اگر سطح قاب رسانا عمود بر راستای میدان مغناطیسی باشد، جریان القایی در قاب هنگام ورود و خروج از میدان، به ترتیب از راست به چپ در چه جهتی است؟

- (۱) ساعتگرد - پاد ساعتگرد
- (۲) ساعتگرد - ساعتگرد
- (۳) پاد ساعتگرد - ساعتگرد
- (۴) پاد ساعتگرد - پاد ساعتگرد

- ۵۴- شکل زیر، نمودار انرژی ذخیره شده در سیم‌وله بر حسب جریان عبوری از آن را نشان می‌دهد. ضریب القاوری این سیم‌وله چند میلی‌هانتری است؟

- ۵۵- شکل زیر نمودار جریان متناوب گذرنده از مداری بر حسب زمان را نشان می‌دهد. در لحظه $t = 3\text{ms}$ جریان گذرنده از این مدار چند آمپر است؟

فیزیک (۱)

- ۵۶- آزمایش و مشاهده در فیزیک، اهمیت زیادی دارد؛ اما آنچه بیش از همه در پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ایفا کرده و می‌کند، ..... است.

(۲) ویژگی آزمون‌پذیری و اصلاح نظریه‌ها

(۴) مدل‌سازی

(۱) نظریه‌پردازی

(۳) تفکر نقادانه و اندیشه‌ورزی فعال فیزیکدانان

- ۵۷- تندی حرکت جسمی $\frac{\text{mm}}{\text{min}}$ است. این تندی بر حسب یکای SI در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۴) 3×10^{-5}

(۳) 5×10^{-6}

(۲) 3×10^{-4}

(۱) 5×10^{-4}

- ۵۸- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۲) $4/4 \times 10^{-3} \text{ m} > 0/44 \text{ mm}$

(۱) $3/02 \text{ mg} < 4 \times 10^{-3} \text{ g}$

(۴) $3/2 \times 10^{-1} \text{ s} > 1/04 \times 10^5 \text{ ms}$

(۳) $3/04 \text{ cm} < 0/4 \times 10^{-6} \text{ km}$

- ۵۹- گلوله‌ای فلزی به چگالی $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ را به آرامی درون ظرفی پر از مایع قرار می‌دهیم و بر اثر آن $L/4$ مایع از ظرف بیرون می‌ریزد. اگر جرم

گلوله $4/5 \text{ kg}$ باشد، حجم حفره داخل آن چند لیتر است؟

(۴) $2/45$

(۳) $4/9$

(۲) $3/4$

(۱) $1/5$

- ۶۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح نیستند؟

(الف) جامدات بلورین از واحدهای منظم با الگوی سه‌بعدی تکرارشونده ساخته شده‌اند.

(ب) فلزها، نمک‌ها، الماس و شیشه جامدات بلورین هستند.

(ج) وقتی مایعی به آهستگی سرد شود، معمولاً جامد بلورین به وجود می‌آید.

(د) دلیل پخش نمک در آب حرکت کاتوره‌ای مولکول‌های نمک است.

(ه) پدیده پخش در گازها سریع‌تر از مایع‌ها رخ می‌دهد.

(و) ماده درون ستارگان، آذرخش، آتش و لامپ‌های التهابی از پلاسما تشکیل شده است.

(۴) 4

(۳) 3

(۲) 5

(۱) 2

- ۶۱- اگر نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های مایع و جامد از نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های مایع، ..... باشد، مایع، جامد را تر نمی‌کند. مثلاً

..... سطح شیشه را خیس نماید. (به ترتیب از راست به چپ)

(۴) بیشتر - جیوه

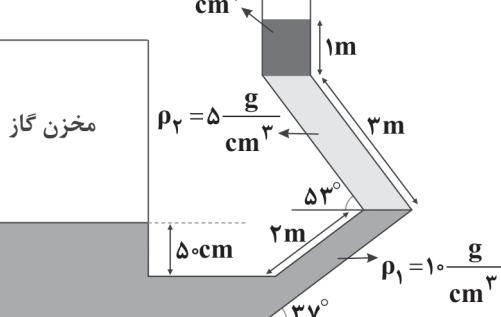
(۳) کمتر - آب

(۲) بیشتر - آب

(۱) کمتر - آب

- ۶۲- در شکل زیر، فشار مخزن گاز چند کیلوپاسکال است؟ ($\sin 53^\circ = 0.8$ و $\sin 37^\circ = 0.6$ ، $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ ، $P_0 = 10^5 \text{ Pa}$)

$$\rho_3 = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

(۱) 200

(۲) 300

(۳) 290

(۴) 360

محل انجام محاسبات

- ۶۳- در شکل زیر، اگر آب با تندی $\frac{m}{s}$ ۵ از سطح مقطع بزرگ لوله به مساحت 5cm^2 وارد شده باشد، از سطح مقطع کوچک لوله به مساحت 0.5cm^2

۵ (۲)
۱۰۰ (۴)

با تندی چند متر بر ثانیه خارج می‌شود؟

۰/۵ (۱)
۵۰ (۳)

- ۶۴- از سوختن هر لیتر سوخت فسیلی، $J = 3 \times 10^6$ انرژی آزاد می‌شود. اگر یک خودرو با ۲۰٪ انرژی موجود در این سوخت، انرژی موردنیاز خود را تأمین

کند و با مصرف نیم لیتر سوخت به تندی $\frac{m}{s}$ ۲۰ برسد، جرم خودرو چند تن است؟ (از اتلاف انرژی در هنگام تبدیل انرژی صرفنظر کنید).

۹ (۴) ۱/۵ (۳) ۳ (۲) ۶ (۱)

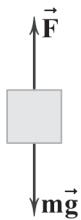
- ۶۵- آسانسوری از حال سکون با نیروی ثابت $N = 2500$ در مسیری بدون اصطکاک به طرف بالا کشیده می‌شود. اگر جرم کل آسانسور 100kg باشد،

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

$2\sqrt{5}$ (۴) $\sqrt{30}$ (۳) $2\sqrt{15}$ (۲) $\sqrt{10}$ (۱)

- ۶۶- نیروهای وارد بر جسمی که در راستای قائم رو به پایین در حال حرکت است، مطابق شکل زیر می‌باشد. اگر کار انجام شده توسط نیروی $\vec{F}$ را

با W و تغییر انرژی پتانسیل گرانشی جسم را با ΔU نشان دهیم، کدام گزینه صحیح است؟

$\Delta U = W$ (۱)

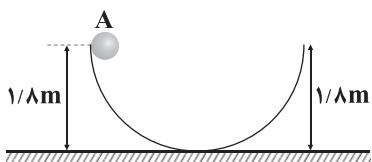
$\Delta U > W$ یا $\Delta U = W$ (۲)

$\Delta U < W$ (۳)

$\Delta U > W$ یا $\Delta U < W$ یا $\Delta U = W$ (۴)

- ۶۷- در شکل زیر، گلوله‌ای از نقطه A، از حال سکون رها شده و در مسیر دایره‌ای شکل، حرکت رفت و برگشتی انجام می‌دهد. با فرض بدون

اصطکاک بودن مسیر حرکت، بیشترین تندی جسم چند متر بر ثانیه خواهد بود؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۲ (۱)

۴ (۲)

۶ (۳)

۸ (۴)

- ۶۸- گستره دماسنجدی یک ترموموپل به ..... آن بستگی دارد و مزیت آن این است که ..... (به ترتیب از راست به چپ)

(۱) جنس سیم‌های - خیلی سریع با دستگاهی که دمای آن اندازه‌گیری می‌شود به تعادل گرمایی می‌رسد.

(۲) قطر سیم‌های - خیلی سریع با دستگاهی که دمای آن اندازه‌گیری می‌شود به تعادل گرمایی می‌رسد.

(۳) جنس سیم‌های - دقت بسیار بالایی دارد.

(۴) قطر سیم‌های - دقت بسیار بالایی دارد.

- ۶۹- از یک ورق مسی، دو صفحه دایره‌ای شکل به مساحت‌های S_1 و $S_2 = 3S_1$ بُریده و جدا کرده‌ایم. حال اگر به اولی گرمای Q_1 و به دومی

گرمای $Q_2 = 3Q_1$ را بدهیم و بر اثر گرما، افزایش شعاع آن‌ها به ترتیب ΔR_1 و ΔR_2 باشد، $\frac{\Delta R_2}{\Delta R_1}$ در کدام گزینه به درستی آمده است؟

$\sqrt{3}$ (۴) ۳ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۲) ۱ (۱)

- ۷۰- سه جسم با ظرفیت گرمایی برابر و دماهای اولیه 23°C , 23°F و 327K را در تماس گرمایی قرار می‌دهیم. اگر اتلاف گرما وجود نداشته باشد، دمای تعادل تقریباً چند درجه سلسیوس است؟

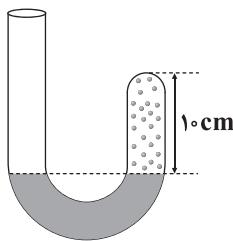
۷۰) ۴

۶۴) ۳

۵۰) ۲

۳۵) ۱

- ۷۱- در شکل زیر، در ابتدا ارتفاع جیوه در دو طرف لوله یکسان است و مقداری گاز کامل در طرف راست لوله محبوس است. اگر مقداری جیوه به شاخه سمت چپ افزوده شود، به طوری که اختلاف ارتفاع سطح جیوه در دو طرف لوله به 19cm برسد، ارتفاع ستون گاز چند سانتی‌متر می‌شود؟ (فشار هوا 76 سانتی‌متر جیوه است و دما ثابت فرض شود).

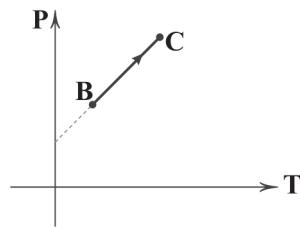
۶) ۱

۸) ۲

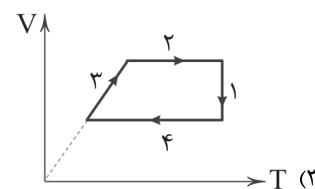
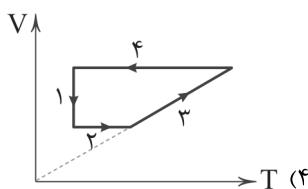
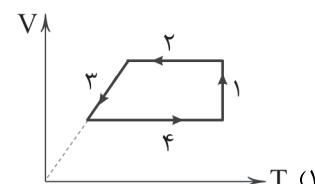
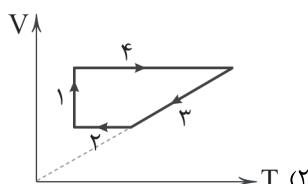
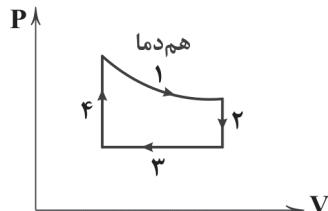
۱۲) ۳

۱۶) ۴

- ۷۲- نمودار زیر مربوط به مقداری گاز کامل است. اگر در فرایند BC، انرژی درونی گاز به میزان 40J تغییر کند، کدام یک از گزینه‌های زیر درباره گرمای مبادله‌شده گاز با محیط در طی این فرایند صحیح است؟

۱) گاز بیش از 40°C گرمایی از دست داده است.۲) گاز 40J گرمایی از دست داده است.۳) گاز 40J گرمایی اگرفته است.۴) گاز بیش از 40°C گرمایی اگرفته است.

- ۷۳- با توجه به چرخه ترمودینامیکی شکل زیر، کدام گزینه نمودار $T-V$ این چرخه را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۷۴- یک ماشین گرمایی با بازده 40 درصد در اختیار داریم که در هر چرخه 25kJ کار انجام می‌دهد. اگر گرمایی حاصل از سوخت این

ماشین، 50 kJ/g باشد، در هر چرخه چند گرم سوخت باید مصرف کند؟

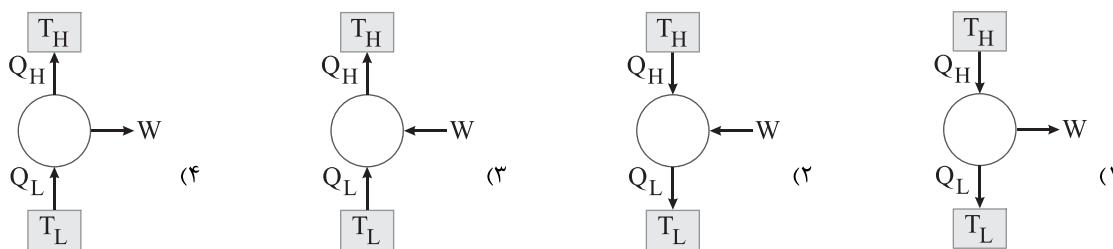
۳/۵) ۴

۳/۲۵) ۳

۲/۵) ۲

۱/۲۵) ۱

۷۵- در کدام یک از گزینه‌های زیر، طرح واره یک یخچال آرمانی به درستی رسم شده است؟

شیمی

۷۶- اگر شمار زیادی مولکول ۲-بوتن در واکنش پلیمری شدن شرکت کنند، یک پلیمر ایجاد می‌شود. کدام ساختار زیر پلیمر تشکیل شده را نشان می‌دهد؟

۷۷- از پلیمرهای A و B به ترتیب برای ساخت کیسه پلاستیکی میوه و پتوی مسافرتی استفاده می‌شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با این پلیمرها درست است؟

- شمار عنصرهای سازنده پلیمر B بیشتر از پلیمر A است.
- مجموع شمار اتم‌های کربن و هیدروژن واحدهای تکرارشونده این دو پلیمر با هم برابر است.
- در ساختار پلیمر B برخلاف پلیمر A پیوند چندگانه وجود دارد.
- اگر يکی از اتم‌های هیدروژن واحد تکرارشونده پلیمر A را با گروه متیل جایگزین کنیم از پلیمر A برای ساخت کیسه خون می‌توان استفاده کرد.

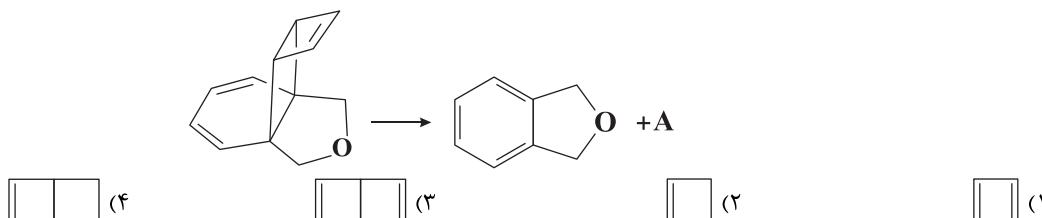
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۷۸- در واکنش موازن‌شده زیر کدام است؟

۷۹- اگر در معادله سوختن کامل لیکوپن، سرعت متوسط تولید H_2O و CO_2 به ترتیب $8/4 \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$ و $72 \cdot \text{mol} \cdot \text{min}^{-1}$ باشد، سرعت متوسط مصرف اکسیژن در شرایط استاندارد $3 \cdot \text{m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ است؟ (شمار اتم‌های کربن مولکول لیکوپن، دو برابر شمار اتم‌های هیدروژن مولکول ۲، ۲، ۴ – تری متیل هگزان است).

۱۲۷۴ (۴)

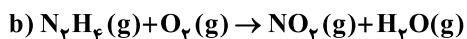
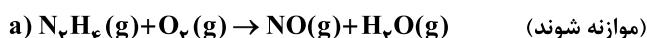
۸۱۲ (۳)

۶۹۲ (۲)

۱۳۰۶ (۱)

محل انجام محاسبات

-۸۰- یک مول هیدرازین در دو واکنش جداگانه (a و b) مصرف می‌شود، تفاوت آنتالپی دو واکنش چند کیلوژول است؟

بیوند	N—N	N—H	O—H	O=O	N—O	N=O
$\Delta H(\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1})$	۱۶۰	۳۹۰	۴۶۵	۵۰۰	۲۰۰	۶۱۰

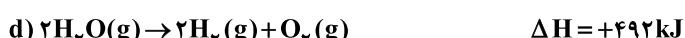
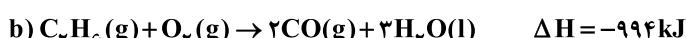
۳۰۰ (۴)

۹۰۰ (۳)

۷۲۰ (۲)

۱۰۰ (۱)

-۸۱- بر پایه واکنش‌های گرماشیمیابی زیر، آنتالپی واکنش: $2\text{C}(\text{s}) + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow \text{C}_2\text{H}_6(\text{g})$ برابر چند کیلوژول است؟

-۳۴ (۴)

+۳۴ (۳)

-۹۸ (۲)

+۹۸ (۱)

-۸۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• در دما و فشار اتاق، شمار عنصرهای جامد دوره سوم، برابر با شمار فلزهای قلیابی جدول است.

• در دما و فشار اتاق، شمار عنصرهای گازی شکل دوره سوم، برابر با شمار شبه‌فلزهای گروه چهاردهم جدول است.

• سه عنصر نخست گروه چهاردهم جدول تنها از طریق به استراتک گذاشتن الکترون به آرایش هشت‌تایی می‌رسند.

• برای ترکیب‌های شامل نخستین، دومین و آخرین فلز واسطه دوره چهارم عدد رومی به کار برد نمی‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

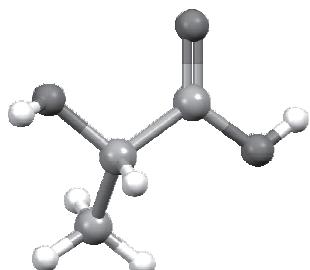
-۸۳- اگر نمونه‌ای از ترکیب زیر که جرم هیدروژن موجود در آن برابر $2/4$ گرم است در واکنش پلیمری شدن شرکت کند، با فرض بازده 80% چند گرم پلیمر تولید می‌شود؟ ($C=12, H=1, O=16: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

۲۷ (۱)

۳۶ (۲)

۲۳/۰۴ (۳)

۱۷/۲۸ (۴)

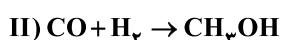
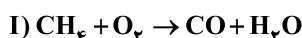

-۸۴- در ساختار کدامیک از ترکیب‌های آلی زیر، شمار بیشتری گروه CH_2 وجود دارد؟

(۱) اتیل بوتانوات (۲) ۲-هپتانون (۳) ۳-۴-اتیل-هپتان (۴) پنتانوئیک اسید

-۸۵- مطابق واکنش‌های زیر از متان برای تهیه متانول در صنعت استفاده می‌شود. برای تهیه هر کیلوگرم متانول، چند لیتر گاز متان با فرض شرایط

($C=12, H=1, O=16: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$) لازم است؟ (بازده هر کدام از واکنش‌ها 60% است). STP

۱۵۱۲ (۴)

۹۸۲ (۳)

۱۱۶۷ (۲)

۱۹۴۵ (۱)

-۸۶- بر اثر سوزاندن کامل ۳۰ گرم از ماده ناخالصی که شامل بنزوئیک اسید است، $46/2$ گرم گاز کربن دیاکسید تولید شده است. درصد جرمی

(C=۱۲, H=۱, O=۱۶:g.mol^{-۱})

۷۳ (۴)

۶۹ (۳)

۵۲ (۲)

۶۱ (۱)

-۸۷- بر اثر آبکافت چه تعداد از استرهای زیر با بازده ۶۰٪، جرم فراورده‌های تولیدشده با هم برابر است؟ (C=۱۲, H=۱, O=۱۶:g.mol^{-۱})

- بوتیل پروپیل متانوات
- بوتیل اتانوات
- اتیل بوتانوات

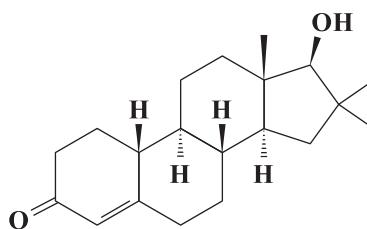
۴ صفر

۱ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

-۸۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با ساختار زیر درست است؟

• در ساختار آن گروه عاملی اکسیژن‌دار موجود در ویتامین K دیده می‌شود.

• شمار اتم‌های کربن آن برابر با شمار اتم‌های هیدروژن ۳-اتیل - ۳-متیل هگزان است.

• شمار اتم‌های هیدروژن آن برابر با شمار اتم‌های هیدروژن ۳ و ۴-اتیل - ۵-دی‌اتیل نونان است.

• شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی برابر با شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول بنزوئیک اسید است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۸۹- داده‌های جدول زیر مربوط به دو ماده از اجزای واکنش اکسایش آمونیاک در حضور اکسیژن است که طی آن، بخار آب و گاز نیتروژن

مونوکسید تولید می‌شود. اگر سرعت متوسط واکنش در ۱۰ ثانیه دوم و واکنش $۳\text{mol} \cdot \text{min}^{-۱}$ و در ثانیه ۲۰ آم و واکنش مجموع شمار مول‌های

فراورده‌ها، $۵/۴$ مول بیشتر از شمار مول‌های آمونیاک باشد، حاصل عبارت $\frac{a+d}{b+c}$ به تقریب کدام است؟

Mol	t(s)	۰	۱۰	۲۰	۳۰
Mادة (۱)	۱۰	a	b	۴/۴	
Mادة (۲)	۰	c	d	۸/۴	

۱/۵۴ (۱)

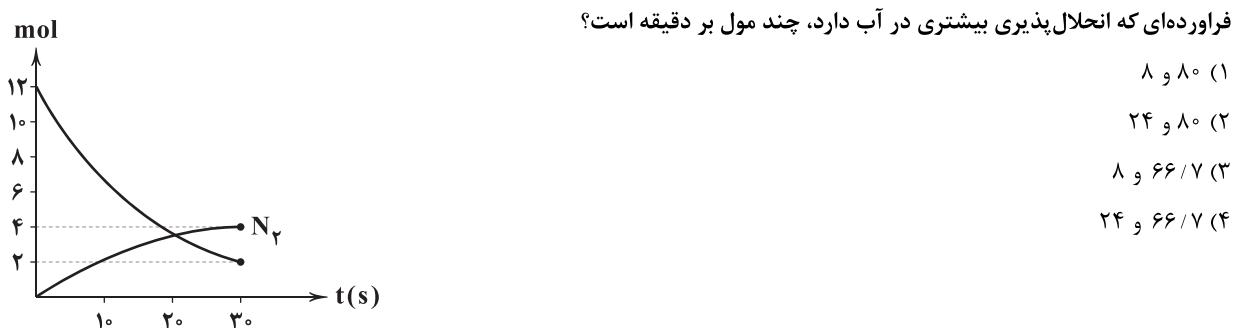
۱/۴۶ (۲)

۱/۲۹ (۳)

۰/۹۱ (۴)

-۹۰- نمودار زیر مربوط به واکنش تجزیه آمونیاک به گازهای سازنده آن است. با توجه به آن، بازده درصدی واکنش کدام و سرعت متوسط تولید

فراورده‌ای که انحلال‌پذیری بیشتری در آب دارد، چند مول بر دقیقه است؟

محل انجام محاسبات

۹۱- در یک ظرف درسته، مخلوطی شامل یک گاز نجیب و یک گاز دیگر که متعلق به گروه هفدهم جدول دوره‌ای است وجود دارد. اگر شمار اتم‌های گاز نجیب، ۲ برابر شمار اتم‌های گاز دیگر و جرم گاز نجیب، $4/21$ برابر جرم گاز دیگر باشد، جرم اتمی گاز نجیب، چند برابر جرم اتمی گاز دیگر است؟

$$(1) ۱/۱۰۵ \quad (2) ۱/۰۵۲ \quad (3) ۰/۴۷۵ \quad (4) ۰/۹۵۰$$

۹۲- اگر جرم نمونه‌ای از یکی از اکسیدهای نیتروژن برابر $amu/84$ و جرم اکسیژن موجود در آن برابر $g^{-24} \times 10^7$ باشد، اکسید مورد نظر کدام است؟ ($N=14$, $O=16$: g/mol^{-1})

$$(1) \text{ دی‌نیتروژن مونوکسید} \quad (2) \text{ دی‌نیتروژن تری‌اکسید}$$

۹۳- مقادیر موجود در کدام دو مورد تفاوت بیشتری با هم دارند؟

(آ) شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم Te_5

(ب) شمار الکترون‌های با $n+1=5$ در اتم Ge_{32}

(پ) شمار الکترون‌های با $=10$ در کاتیون $ScCl_{21}$

(ت) شمار الکترون‌های بیرونی ترین زیرلایه اتم Mo_{42}

$$(1) \text{ آ، پ} \quad (2) \text{ ب، پ} \quad (3) \text{ آ، ت} \quad (4) \text{ ب، ت}$$

۹۴- در نمونه طبیعی از اتم‌های هیدروژن، فراوانی پایدارترین ایزوتوپ برابر 8.0% و فراوانی رادیوایزوتوپ 111.0% فراوانی ایزوتوپ دیگر است. اگر جرم این نمونه برابر 0.5 گرم باشد، شمار اتم‌های هیدروژنی که ذره‌های زیراتمی آن با هم برابر می‌باشد، کدام است؟

$$(1) ۲/۱۲۹ \times 10^{۲۳} \quad (2) ۲/۷۰۹ \times 10^{۲۳} \quad (3) ۱/۲۰۴ \times 10^{۲۴} \quad (4) ۱/۵۰۶ \times 10^{۲۴}$$

۹۵- با توجه به جدول زیر چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادشده، درست است؟

عنصر	A	X	D	E
آرایش الکترونی لایه ظرفیت	$2s^2 3p^5$	$2s^2 2p^4$	$2s^1$	$3s^2 3p^1$

• نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آنیون‌ها در ترکیب یونی حاصل از X و E در مقایسه با سایر ترکیب‌های یونی دوتایی ممکن، بیشتر است.

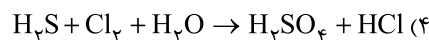
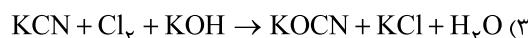
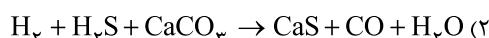
• اتم A در ترکیبات مولکولی تنها یک پیوند کووالانسی (اشتراکی) تشکیل می‌دهد.

• طول موج شعله حاصل از فلز D در مقایسه با شعله نخستین فلز گروه اول، کوتاه‌تر است.

• ساده‌ترین ترکیب دوتایی حاصل از D و X در واکنش با آب، محلولی با خاصیت بازی تولید می‌کند.

$$(1) ۱ \quad (2) ۲ \quad (3) ۳ \quad (4) ۴$$

۹۶- در کدام یک از واکنش‌های زیر پس از موازنه با کوچک‌ترین اعداد صحیح، ضریب آب بزرگ‌تر از سه واکنش دیگر است؟

۹۷- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) از لایه الکترونی دوم به بعد، برخلاف لایه الکترونی اول، لایه‌ها یکپارچه نیستند و از چند بخش تشکیل شده‌اند.

(۲) در نتیجه جابه‌جایی الکترون بین لایه‌ها همواره انرژی با طول موج معین نشر می‌شود.

(۳) شیمی‌دان‌ها با دادن انرژی به اتم، پرتوهای گسیل شده از اتم آن را دریافت و مشاهده کرده و از درون آن باخبر می‌شوند.

(۴) براساس مدل کوانتومی، الکترون‌ها در هر لایه، آرایش و انرژی معینی دارند و اتم از پایداری نسبی برخوردار است.

- ۹۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- جرم ۱۲ اتم از فراوان ترین ایزوتوپ هیدروژن بیشتر از جرم یک اتم کربن - ۱۲ است.
- در طیف نشری خطی هیدروژن با افزایش طول موج خط‌های رنگی، فاصله میان دو خط متوازی نیز افزایش می‌یابد.
- الکترون در هر لایه‌ای که باشد با احتمال یکسان در همه نقاط آن لایه حضور می‌یابد.
- حتی با تعیین دقیق طول موج نوارهای رنگی طیف نشری خطی لیتیم نمی‌توان به تصویر دقیقی از انرژی لایه‌های الکترونی اتم لیتیم دست یافت.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

- ۹۹- اگر مولکول AD_4 ساختار خمیده (V شکل) داشته باشد، چند مورد از مطالب زیر درباره آن درست است؟

- گشتاور دو قطبی آن بزرگ‌تر از صفر است.

• عنصرهای D و A می‌توانند در یک دوره جدول تناوبی جای داشته باشند.

• عنصرهای D و A می‌توانند در یک گروه جدول تناوبی جای داشته باشند.

• در لایه ظرفیت اتم مرکزی در این مولکول می‌تواند، ۱، ۲ یا ۴ الکترون ناپیوندی وجود داشته باشد.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

- ۱۰۰- اگر غلظت یون فسفات در محلولی از پتاسیم فسفات برابر 3800 ppm باشد، غلظت یون پتاسیم در این محلول چند مولار است؟

$$\text{محلول (d)} = 1 \text{ g} \cdot \text{mL}^{-1}, K = 39, P = 31, O = 16: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

۰/۱۲ (۴)   ۰/۰۴ (۳)   ۰/۰۸ (۲)   ۰/۱۶ (۱)

- ۱۰۱- چه تعداد از مطالب زیر در ارتباط با اکسیدهای نیتروژن (NO_x) درست است؟

• جایی که رعد و برق ایجاد می‌شود، دما به اندازه‌ای بالا است که این ترکیب‌ها تشکیل می‌شوند.

• در فرایند تشکیل اوزون تروپوسفری، اکسید سنگین‌تر نیتروژن به اکسید سبک‌تر آن تبدیل می‌شود.

• هوای آلوده کلان‌شهرها اغلب به دلیل وجود هر کدام از این اکسیدها به رنگ قهوه‌ای روشن دیده می‌شود.

• در ساختار لوویس هیچ‌کدام از این دو ترکیب، اتم نیتروژن قاعده هشت‌هایی را رعایت نمی‌کند.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

- ۱۰۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با نخستین عنصری که بیشترین تعداد ممکن از الکترون‌ها را در زیرلایه‌هایی با $n+1=5$ دارد، درست است؟

• تفاوت شماره گروه و دوره این عنصر برابر با عدد اتمی نخستین فلز جدول دوره‌ای است.

• در آرایش الکترونی اتم این عنصر تفاوت شمار زیرلایه‌های ۶ و ۲ الکترونی برابر با ۲ است.

• شمار یون‌های هر واحد فرمولی از فلورید این عنصر، بیشتر از شمار یون‌های هر واحد فرمولی از سولفید آن است.

• عدد اتمی این عنصر، دو واحد بیشتر از شمار عنصرهای دسته p جدول دوره‌ای است.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

- ۱۰۳- چه تعداد از مطالب زیر در ارتباط با گازهای آرگون و هلیم درست‌اند؟

• گازهای Ar و He به ترتیب نخستین و سومین گاز نجیب فراوان لایه تروپوسفر هستند.

• نقطه جوش He پایین‌تر از نقطه جوش Ar است.

• با این که در یک گروه از جدول دوره‌ای جای دارند اما شمار الکترون‌های ظرفیتی آن‌ها متفاوت است.

• برای تهیه گازهای Ar و He به ترتیب تقطیر جزء به جزء هوای مایع و تقطیر جزء به جزء گاز طبیعی به روش‌های دیگر برتری دارد.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۱۰۴- اگر غلظت یون منیزیم در یک نمونه آب دریا برابر 1440 ppm باشد، به تقریب چند مول پتانسیم هیدروکسید به ۲ کیلوگرم آب دریا اضافه کنیم تا تمام یون‌های منیزیم به صورت منیزیم هیدروکسید رسوب کند؟ ($\text{Mg}^{2+} + \text{OH}^- \rightarrow \text{Mg(OH)}_2 \downarrow$)

۰/۲۴ (۴)

۰/۱۲ (۳)

۲/۴ (۲)

۱/۲ (۱)

- ۱۰۵- برای جداسازی فلزهای سمی، نافلزها و ترکیب‌های آلی فرار از آب آلوده، کدام روش (ها) کارایی دارد؟
- (۱) فقط تقطیر
  - (۲) اسمز معکوس و صافی کربن
  - (۳) صافی کربن و تقطیر
  - (۴) تقطیر، صافی کربن و اسمز معکوس

محل انجام محاسبات

آزمون شماره ۱

۱۴۰۳/۰۴/۲۹

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

پاسخنامه تشریحی دفترچه شماره (۳)

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقيقه	تعداد سوال: ۱۰۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	حسابان	۱۰	۱	۱۰	۶۰ دقیقه
	هندرسه	۵	۱۱	۱۵	
	آمار و احتمال	۵	۱۶	۲۰	
	ریاضی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	
	هندرسه ۱	۵	۳۱	۳۵	
۲	فیزیک ۲	۲۰	۳۶	۵۵	۵۰ دقیقه
	فیزیک ۱	۲۰	۵۶	۷۵	
۳	شیمی ۲	۱۵	۷۶	۹۰	۳۰ دقیقه
	شیمی ۱	۱۵	۹۱	۱۰۵	

۶

$$\begin{aligned} r_1 &= 5 \\ r_2 &= 7 \Rightarrow \begin{cases} L_1 = r_1 \theta = 5 \times \frac{\pi}{3} = 5 \\ L_2 = r_2 \theta = 7 \times \frac{\pi}{3} = 7 \end{cases} \\ \theta &= \frac{\pi}{3} \end{aligned}$$

محیط = $5+7+4=16$

۷

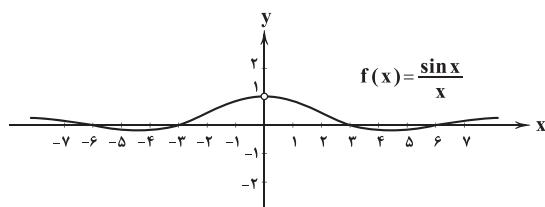
$$A = \sin(\pi + \frac{\pi}{6}) + \tan^2(2\pi - \frac{\pi}{3}) = -\sin \frac{\pi}{6} + \tan^2 \frac{\pi}{3}$$

$$\Rightarrow A = -\frac{1}{2} + (\sqrt{3})^2$$

$$\Rightarrow A = -\frac{1}{2} + 3 = \frac{5}{2}$$

$$f(x) = \frac{\sin x}{x} \quad ۳ \quad ۸$$

حاصل از یک کمتر است بنابراین داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left[\frac{\sin x}{x} \right] = [1^-] = 0$$

۹

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2[x] - 2x}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2x^2 - 2x}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x-1)(x+1)}{x-3}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} 2(x+1) = 18$$

۱۰

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\frac{2x-2}{x-1} + \frac{\sqrt{x}-1}{x-1} \right) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x-1)}{x-1} + \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt{x}-1}{x-1} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1}$$

$$= 2 + \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x-1}{(x-1)(\sqrt{x}+1)} = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

$$f(1) = a - 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} (ax - 2) = a - 2$$

شرط پیوستگی در $x = 1$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1)$$

$$\Rightarrow a - 2 = \frac{5}{2} \Rightarrow a = 2 + \frac{5}{2} = \frac{9}{2}$$

ریاضیات

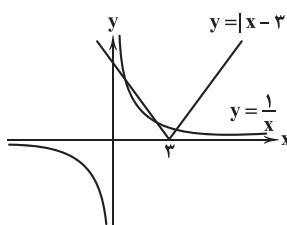

۱

طول نقطه مورد نظر را x فرض می‌کنیم. فاصله این نقطه از عدد ۳ برابر $|x - 3|$ خواهد بود. داریم:

$$x|x - 3| = 1$$

برای یافتن تعداد جواب‌های این معادله می‌توان معادله را به صورت $|x - 3| = \frac{1}{x}$ نوشت و با رسم تابع $y = |x - 3|$ و $y = \frac{1}{x}$ تعداد نقاط برخورد آن‌ها را بیابیم.

ملحوظه می‌شود دو نمودار یکدیگر را در ۳ نقطه قطع می‌کنند. بنابراین معادله $x|x - 3| = 1$ دارای ۳ جواب است یعنی ۳ نقطه با مشخصات داده شده روی محور طول وجود دارد.

۲

$$x(1-x) = -1 \Rightarrow x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = 1 \\ P = \alpha\beta = -1 \end{cases}$$

$$S = (\alpha + \beta) + (\alpha^2 + \beta^2) = S + S^2 - 2P = 1 + 1 + 2 = 4$$

$$P = (\alpha + \beta)(\alpha^2 + \beta^2) = S(S^2 - 2P) = 1(1 + 2) = 3$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0 \Rightarrow x(4-x) = 3$$

۳ دامنه تابع f را حساب می‌کنیم:

$$-x^2(x^2 - 4x + 4) \geq 0 \Rightarrow -x^2(x-2)^2 \geq 0 \Rightarrow x = 0, 2$$

$$D_f = D_g = \{0, 2\} \Rightarrow b = 2$$

$$f(0) = g(0) \Rightarrow a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$f(2) = g(2) \Rightarrow a + b + c = 0 \Rightarrow c = -4$$

$$f(0) = 0 + 2^{-0} = 1 \Rightarrow 2^b = 2 \Rightarrow b = 1$$

۴

$$f(-1) = 2 \Rightarrow 0 + 2^{-1-a} = 2 \Rightarrow 2^{-1-a} = 2$$

$$\Rightarrow 2^{-a-1} = 2^1 \Rightarrow -a-1 = 1 \Rightarrow a = -2$$

$$f(x) = 0 + 2^{-x+1}$$

$$f(1) = 0 + 2^{-1} = 0 + \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

۵

$$\begin{aligned} \log_{18} 24 &= \frac{\log_2 24}{\log_2 18} = \frac{2 \log_2 2 + \log_2 3}{\log_2 2 + 2 \log_2 3} \\ &= \frac{2(\log_2 2 + 1) + 1}{\log_2 2 + 2} = \frac{2/2 + 2}{2/2 + 2} = \frac{14}{13} \end{aligned}$$

طبق قوانین جبر گزاره‌ها خواهیم داشت: ۴ ۱۶

$$\sim(p \Rightarrow q) \equiv \sim(\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

نکته: ۴ ۱۷

۱) $A - B = A \cap B'$ قانون تفاضل

۲) $A \cup (A \cap B) = A$ قانون جذب

$$(A - B) \cup ((B \cap C)' \cap (B' \cup A) - B)$$

$$= (A - B) \cup ((B' \cup C') \cap (B' \cup A) - B)$$

$$= (A - B) \cup (\underbrace{(B' \cup (C' \cap A)) \cap B'}_{\text{قانون جذب}})$$

قانون جذب

$$= (\underbrace{A \cap B'}_{\text{قانون جذب}}) \cup B' = B'$$

۱) اعداد تاس سالم را با $\{1, 2, 3, \dots, 6\}$ نمایش می‌دهیم. ۱ ۱۸

$$n(S) = 36$$

$$A = \{(1, 3), (2, 2), (2, 2), (2, 2), (3, 1), (3, 1)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

۲ ۱۹

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{10}}{10} = 4/5 \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_{10} = 40$$

$$\frac{x_{11} + x_{12} + \dots + x_4}{3} = 3/5 \Rightarrow x_{11} + x_{12} + \dots + x_4 = 10$$

$$\Rightarrow \frac{x_1 + \dots + x_4}{4} = \frac{\text{میانگین کل داده‌ها}}{4} = \frac{10}{4} = \frac{10}{4}$$

۱) ابتدا زاویه مربوط به لیسانس‌ها را به دست می‌آوریم: ۲۰

$$\alpha = 36^\circ - (70^\circ + 10^\circ + 35^\circ + 8^\circ) = 75^\circ$$

اینک به کمک رابطه زاویه مرکزی در نمودار دایره‌ای، داریم:

$$\alpha = \frac{f}{n} \times 360^\circ \Rightarrow 75^\circ = \frac{3}{n} \times 360^\circ \Rightarrow n = 144$$

و در نهایت، تعداد دکترها، برابر است با:

یعنی بلندی مستطیل مربوط به مدرک دکترا در نمودار بافت نگاشت، برابر ۱۴ است.

بررسی گزینه‌ها: ۴ ۲۱

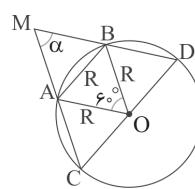
گزینه (۱): بین هر دو عدد اعشاری (حقیقی) بی‌شمار عدد اعشاری وجود دارد، پس این مجموعه نامتناهی است.

گزینه (۲): $\{x \in \mathbb{Q} \mid -3 < x < 3\} = \{x \in \mathbb{Q} \mid -3 < x < 3\}$. بی‌شمار عددگویا بین -۳ و ۳ وجود دارد، پس این مجموعه نیز نامتناهی است.

گزینه (۳): مجموعه اعداد صحیح کوچکتر از 10^0 برای مجموعه

$\{-1, -2, \dots, 1, \dots, 98, 99, 100\}$ است که نامتناهی می‌باشد.

گزینه (۴): $\{x \in \mathbb{W} \mid x \leq 1^\circ\} = \{0^\circ, 1^\circ, 2^\circ, 3^\circ, \dots, 10^\circ\}$ مجموعه‌ای متناهی است.

$$AOB = \alpha \Rightarrow \widehat{AB} = \alpha$$

$$CD = \text{قطر} \Rightarrow \widehat{CD} = 180^\circ$$

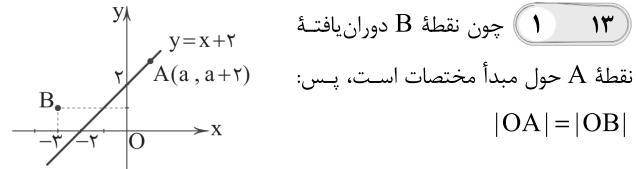
$$\alpha = \frac{\widehat{CD} - \widehat{AB}}{2} = \frac{180^\circ - \alpha}{2} = 6^\circ$$

$$|k| = \frac{R_1}{R_2} \text{ نسبت تجانس } ۴ ۱۲$$

$$|k| = \frac{\sqrt{2}}{4} \Rightarrow k = \pm \frac{\sqrt{2}}{4}$$

$$|k| = \frac{4}{\sqrt{2}} = \frac{4 \times \sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2} \Rightarrow k = \pm 2\sqrt{2}$$

بنابراین گزینه (۴) صحیح است.

چون نقطه B دوران بافتۀ

نقطۀ A حول مبدأ مختصات است، پس:

$$|OA| = |OB|$$

$$|OA| = |OB| \Rightarrow \sqrt{a^2 + (a+2)^2} = \sqrt{(-3)^2 + 1^2}$$

$$\rightarrow a^2 + a^2 + 4a + 4 = 10 \Rightarrow 2a^2 + 4a - 6 = 0$$

$$\rightarrow a^2 + 2a - 3 = 0 \Rightarrow (a+3)(a-1) = 0 \quad \begin{cases} a = 1 \\ a = -3 \end{cases}$$

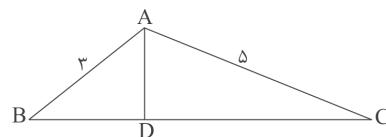
۲ ۱۴

نکته: $\hat{A} > 90^\circ$ اگر و تنها اگر $a^2 + b^2 > c^2$ یا به زبان ساده‌تر مثلث زاویه منفرجه

دارد که مربع بزرگ‌ترین ضلع آن از مجموع مربعات ۲ ضلع دیگر بزرگ‌تر باشد.

$$7^2 > 5^2 + 3^2$$

۳ ۱۵

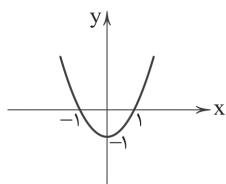
می‌دانید که طول نیمساز زاویه $\hat{A}$ از رابطه $d_a = \frac{2bc \cos \frac{A}{2}}{b+c}$

می‌آید. بنابراین:

$$\frac{15}{8} = \frac{2 \times 5 \times 3 \times \cos \frac{A}{2}}{3+5} \Rightarrow \cos \frac{A}{2} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{A}{2} = 60^\circ \Rightarrow \hat{A} = 120^\circ$$

از حل دستگاه فوق $b=0$, $a=1$ بددست می‌آید، پس سهمی به

صورت $y=x^3-1$ خواهد بود که از هر چهار ناحیه می‌گذرد.

۱ ۲۶

$$\begin{cases} 5x-1 \geq 3x-5 \Rightarrow 5x-3x \geq 1-5 \Rightarrow 2x \geq -4 \Rightarrow x \geq -2 \\ 3x-5 > 1-7x \Rightarrow 3x+7x > 6 \Rightarrow 10x > 6 \Rightarrow x > 0.6 \end{cases}$$

اشتراع جواب‌های به دست آمده برابر است با:

۳ ۲۷

$$f(x) = ax + b \Rightarrow a(x-k) + b - (ax+b) = k$$

$$\Rightarrow ak - ak + b - ak - b = k \xrightarrow{k \neq 0} -a = 1 \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = -x + b \xrightarrow{f(1)=2} 2 = -1 + b \Rightarrow b = 3$$

$$\Rightarrow f(x) = -x + 3 \xrightarrow{x=0} f(0) = 0 + 3 = 3$$

روش اول: حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

۴ ۲۸

(۱) کلمات شامل حروف غیرتکراری

TAM, TMA, AMT, ATM, MAT, MTA

$\underbrace{\quad}_{6}$ کلمه

:T و A, M

TAA, ATA, AAT $\Rightarrow$ ۳ تا

M, A, T $\Rightarrow$ ۳ کلمات شامل حروف A, M, T

MAA, AMA, AAM $\Rightarrow$ ۲ تا

A, M, M $\Rightarrow$ ۴ کلمات شامل حروف A, M, M

AMM, MAM, MMA $\Rightarrow$ ۳ تا

T, M, M $\Rightarrow$ ۵ کلمات شامل حروف T, M, M

TMM, MTM, MMT $\Rightarrow$ ۳ تا

پس تعداد کل حالات برابر است با:

$$6 + 4 \times 3 = 18$$

روش دوم: دو حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

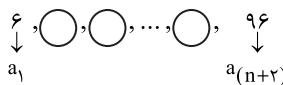
۱) فاقد حروف تکراری $\xrightarrow{\text{جایگشت}} 3! = 6$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{شامل ۲ حرف تکراری} \\ \text{شامل ۲ حرف تکراری} \end{array} \right. \begin{array}{l} \xrightarrow{\text{جایگشت}} 3! = 6 \\ \xrightarrow{\text{جایگشت}} 3! = 6 \end{array}$$

↑
A با T
↓
T با M

تعداد کل حالات $\Rightarrow 3 \times 6 = 18$

۴ ۲۲

$$\frac{a_{n+2}}{a_1} = r^{n+1} \Rightarrow \frac{16}{6} = r^{n+1} \Rightarrow r^{n+1} = 16$$

چون واسطه‌ها صحیح‌اند باید r عددی صحیح باشد:

$$r^{n+1} = 2^4 = 4^2 = 16 \Rightarrow \begin{cases} r = 2, n = 3 \Rightarrow \\ r = 4, n = 1 \\ r = 16, n = 0 \end{cases}$$

۴ ۲۳

$$\frac{2\sin^2 \theta \cos \theta}{1-\tan \theta} \frac{\cancel{\cos \theta}}{\cancel{\cos \theta}} \frac{2\sin^2 \theta \cos^2 \theta}{\cos \theta - \sin \theta}$$

$$\sin \theta + \cos \theta = \frac{\sqrt{14}}{5} \xrightarrow{\text{توان ۲}} \overbrace{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta + 2\sin \theta \cos \theta}^1 = \frac{14}{25}$$

$$\Rightarrow 2\sin \theta \cos \theta = 14/25 - 1 = -10/25 \Rightarrow \sin \theta \cos \theta = -2/25 \quad (1)$$

به علاوه داریم:

$$(cos \theta - sin \theta)^2 = \overbrace{cos^2 \theta + sin^2 \theta}^1 - 2\sin \theta \cos \theta$$

$$= 1 - 2(-2/25) = 1/25$$

$$\frac{cos \theta - sin \theta}{cos \theta - sin \theta} \xrightarrow{\substack{\text{در ربع دوم} \\ - \\ +}} \overbrace{\cos \theta - \sin \theta}^1 = -\sqrt{1/25} = -1/5 \quad (2)$$

$$\frac{2(\sin \theta \cos \theta)}{\cos \theta - \sin \theta} \xrightarrow{\substack{(1) \text{ و } (2) \\ \cos \theta - \sin \theta}} \frac{2(-2/25)}{-1/5} = \frac{2 \times 22/100 \times 22/100}{-1/5} = -\frac{12}{10} = -\frac{6}{5}$$

$$= -\frac{\cancel{2}\cancel{6}\cancel{2}\cancel{6}\cancel{2}\cancel{6}\times\cancel{10}\times\cancel{10}\times\cancel{10}}{\cancel{2}\cancel{6}\times\cancel{10}\times\cancel{10}\times\cancel{10}} = -\frac{12}{100} = -12/100$$

ابتدا عبارت را تا حد امکان ساده می‌کنیم:

۳ ۲۴

$$y = ax^3 - x^2 + \frac{x}{3} - \frac{1}{27}$$

$$= x^3 + 3(-\frac{1}{3})x^2 + 3(-\frac{1}{3})^2 x + (-\frac{1}{3})^3$$

$$= (x - \frac{1}{3})^3 \xrightarrow{x = \frac{1+\sqrt[3]{-3}}{3}} (\frac{1}{3} + \sqrt[3]{-3} - \frac{1}{3})^3 = (\sqrt[3]{-3})^3 = -3$$

معادله سهمی را به صورت $y = ax^3 + bx^2 + cx$ در نظر

۴ ۲۵

می‌گیریم: با توجه به مختصات نقاط روی سهمی داریم:

$$(1, 0) \Rightarrow 3 = 4a + 2b + c \quad (1)$$

$$(0, 0) \Rightarrow 0 = a + b + c \quad (2)$$

$$(0, -1) \Rightarrow -1 = 0 + 0 + c$$

$$\Rightarrow c = -1 \xrightarrow{\text{جایگذاری در (1) و (2)}} \begin{cases} (1): 2a + b = 2 \\ (2): a + b = 1 \end{cases}$$

$$FE \parallel BC \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{AF}{FC} = \frac{AE}{EB} \quad (1)$$

$$DE \parallel FB \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{AD}{FD} = \frac{AE}{EB} \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow \frac{AF}{FC} = \frac{AD}{FD} \quad (*)$$

از طرفی داریم:

$$\frac{AD}{AF} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{AD}{AF - AD} = \frac{1}{3-1} \Rightarrow \frac{AD}{FD} = \frac{1}{2} \quad (**)$$

$$(*) , (**) \Rightarrow \frac{AF}{FC} = \frac{1}{2}$$

۱ ۳۴

$$\text{مجموع زوایای داخلی } n \text{ ضلعی محدب} = (n-2) \times 180^\circ$$

$$= n \times 180^\circ - (2 \times 180^\circ) = (n \times 180^\circ) - 360^\circ$$

$$\text{مجموع زوایای داخلی } (n+2) \text{ ضلعی محدب} = ((n+2)-2) \times 180^\circ$$

$$= n \times 180^\circ$$

پس به مجموع زوایای داخلی 360° اضافه می‌شود.

اما مجموع زوایای خارجی هر n ضلعی محدب برابر 360° است. پس با اضافه کردن رئوس مجموع زوایای خارجی ثابت می‌ماند.

$$3 = \frac{b}{2} + i - 1$$

۲ ۳۵

$$i = 0 \Rightarrow 3 = \frac{b}{2} + 0 - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 4 \Rightarrow b = 8$$

$$i = 1 \Rightarrow 3 = \frac{b}{2} + 1 - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 3 \Rightarrow b = 6$$

$$i = 2 \Rightarrow 3 = \frac{b}{2} + 2 - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 2 \Rightarrow b = 4$$

$$i = 3 \Rightarrow 3 = \frac{b}{2} + 3 - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 1 \Rightarrow b = 2 \quad (\text{خقط})$$

توجه: چون یک مثلث شبکه‌ای داریم، پس $b \geq 3$ است، پس b تنها می‌تواند ۶، ۴ یا ۲ باشد.

$$n(S) = \binom{3+4}{3} = \binom{7}{3} = \frac{7!}{3!4!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{6 \times 4!} = 35$$

روش اول:

از هر مهره حداقل یکی = پیشامد A
یکی سفید و ۲ تا سیاه یا یکی سیاه و ۲ تا سفید =

$$\Rightarrow n(A) = \binom{4}{2} \times \binom{3}{1} + \binom{3}{2} \times \binom{4}{1} \\ = 6 \times 3 + 3 \times 4 = 18 + 12 = 30$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{30}{35} = \frac{6}{7}$$

روش دوم:

$$A' \Rightarrow \text{هر سه سفید یا هر سه سیاه} = \binom{3}{3} + \binom{4}{3} = 1 + 4 = 5$$

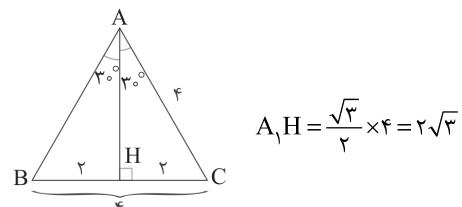
$$\Rightarrow P(A') = \frac{5}{35} = \frac{1}{7} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{7} = \frac{6}{7}$$

۳ ۳۰ فاصله دو نقطه، درجه حرارت بدن و شاخص توده بدنی متغیرهای کهی پیوسته‌اند.

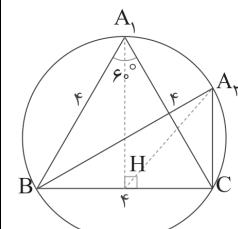
۲ ۳۱ با توجه به مثلث متساوی‌الاضلاع مقابل، ابتدا پاره خط BC به

طول ۴ رسم می‌کنیم، سپس از نقطه B یا C کمانی به طول ۴ رسم می‌کنیم. در این صورت اگر هر نقطه مانند A را روی این کمان در نظر بگیریم،

زاویه $\hat{BAC} = 60^\circ$ است. داریم:

پس در همه مثلث‌هایی که قابل رسم‌اند داریم:

$$m_a \leq A_1H = 2\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow m_a \leq \sqrt{12} \Rightarrow m_a = \sqrt{12}$$

$$\frac{x_1}{x_2} = \frac{y_1}{y_2} = \frac{2}{3} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{2}{3}x_2 \\ y_1 = \frac{2}{3}y_2 \end{cases}$$

$$\frac{2(\frac{2}{3}x_2) + 3(\frac{2}{3}y_2)}{2x_2 + 3y_2} = \frac{\frac{2}{3}(2x_2 + 3y_2)}{2x_2 + 3y_2} = \frac{2}{3}$$

۱ ۳۲

ب) سرعت سوک الکترون‌ها بسیار بسیار کمتر از سرعت نور بوده و از مرتبه بزرگی 10^{-5} یا 10^{-6} متر بر ثانیه است.

د) بدون اعمال میدان الکتریکی خارجی، الکترون‌های آزاد در طول سیم با تندی‌هایی از مرتبه $\frac{m}{s} 10^6$ حرکت می‌کنند.

۴ ۴۲ با توجه به این‌که دمای مقاومت، ثابت است، بنابراین با تغییر V ، جریان عبوری از مقاومت (I) تغییر می‌کند، بنابراین با استفاده از قانون اهم داریم:

$$V_r = V_1 + \frac{25}{100} V_1 = 1/25 V_1$$

$$R_1 = R_r \Rightarrow \frac{V_1}{I_1} = \frac{V_r}{I_r} \Rightarrow \frac{V_1}{I_1} = \frac{1/25 V_1}{I_r} \Rightarrow I_r = 1/25 I_1$$

پس درصد تغییرات جریان عبوری از مقاومت برابر است با:

$$\frac{\Delta I}{I_1} \times 100 = \frac{I_r - I_1}{I_1} \times 100 = \frac{1/25 I_1 - I_1}{I_1} \times 100 = -25\%$$

بنابراین شدت جریان عبوری از مقاومت R ۲۵ درصد افزایش می‌یابد.

۴ ۴۳ می‌دانیم که مقدار مقاومت از رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ محاسبه می‌شود، این رابطه را به صورت مقایسه‌ای می‌نویسیم:

$$\begin{cases} \frac{R_{\max}}{R_{\min}} = \frac{\rho \frac{L_{\max}}{A_{\min}}}{\rho \frac{L_{\min}}{A_{\max}}} = \frac{L_{\max}}{L_{\min}} \times \frac{A_{\max}}{A_{\min}} \\ A_{\max} = 9 \times 12 = 108 \text{ cm}^2, A_{\min} = 3 \times 9 = 27 \text{ cm}^2 \\ L_{\max} = 12 \text{ cm}, L_{\min} = 3 \text{ cm} \end{cases}$$

پس:

$$\frac{R_{\max}}{R_{\min}} = \frac{12}{3} \times \frac{108}{27} = 16$$

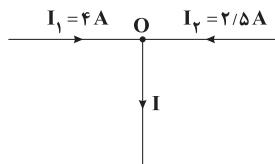
۴ ۴۴ با استفاده از قانون اختلاف پتانسیل‌ها و با فرض این‌که جریان در شاخه OB برابر I_r و جهت آن به سمت چپ است، داریم:

$$V_A - 4 \times 10 - 20 + 4I_r - 10 = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = +70 - 4I_r \Rightarrow 60 = 70 - 4I_r$$

$$\Rightarrow I_r = \frac{10}{4} = 2.5 \text{ A}$$

طبق قانون شدت جریان‌ها برای گره O داریم:

$$\Rightarrow I = I_1 + I_r = 4 + 2/5 = 6/5 \text{ A}$$

بنابراین با حرکت از نقطه A تا نقطه C داریم:

$$V_A - 4 \times 10 - 20 - 5 \times 6/5 + 30 = 0 \Rightarrow V_A = 62/5 \text{ V}$$

فیزیک

۳۶

۱ بار کرده مثبت است، پس کره برای خنثی شدن باید الکترون بگیرد. برای به دست آوردن تعداد الکترون‌ها داریم:

$$|q| = n|e| \Rightarrow n = \frac{|q|}{|e|} = \frac{4 \times 10^{-6}}{1.6 \times 10^{-19}} = 2.5 \times 10^{13}$$

۲ ۳۷

x درصد از بار q_1 را برمی‌داریم و به بار q_2 اضافه می‌کنیم، بنابراین:

$$\begin{cases} F & \text{حالت اول} \\ r & \\ q_1 = q_2 & \Rightarrow \begin{cases} q'_1 = q_1 - xq_1 = q_1(1-x) \\ q'_2 = q_2 + xq_1 = q_2(1+x) \\ r' = 2r \end{cases} \end{cases}$$

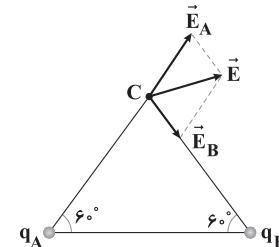
بنابراین با استفاده از قانون کولن داریم:

$$\Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{q_1(1-x)}{q_1} \times \frac{q_2(1+x)}{q_2} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{24}{100} = (1-x)(1+x) \times \frac{1}{4} \Rightarrow 1-x^2 = \frac{24}{25} \Rightarrow x^2 = \frac{1}{25} \Rightarrow x = \frac{1}{5}$$

بنابراین:

۲ ۳۸ با توجه به شکل زیر، باید بار q_A مثبت و q_B منفی باشد و از طرفی اندازه بار q_A از اندازه بار q_B بزرگ‌تر است.

۳۹

۱ وقتی یک دیالکتریک قطبی در میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن قرار می‌گیرد، سر منفی مولکول‌های دوقطبی به طرف مثبت کشیده می‌شوند و مولکول‌های قطبی می‌کوشند خود را در جهت میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن هم ردیف کنند.

۴ ۴۰

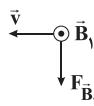
تمام نقاط روی سطح جسم رسانا تحت هر شرایطی هم پتانسیل هستند، بنابراین با حرکت بار از نقطه A تا نقطه B پتانسیل الکتریکی ثابت مانده و در نتیجه انرژی پتانسیل الکتریکی نیز تغییر نمی‌کند.

۳ ۴۱ فقط عبارت «ج» درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) الکترون‌ها با اعمال میدان خارجی در یک مسیر کاملاً مستقیم جابه‌جا نمی‌شوند و در عین حال جریان الکتریکی، ناشی از حرکت و شارش همه بارهای متحرک نیست.

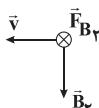
نیروی وارد بر بار از طرف میدان مغناطیسی $\vec{B}_1$ برابر است با:

$$F_{B_1} = |q|vB_1 \sin 90^\circ = 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^6 \times 6 \times 10^{-4} \times 1$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{B_1} = 48 \times 10^{-4} N$$

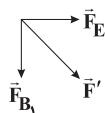
نیروی وارد بر بار از طرف میدان مغناطیسی آهنربا برابر است با:

$$F_{B_2} = |q|vB_2 \sin 90^\circ = 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^6 \times 10 \times 10^{-4} \times 1$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{B_2} = 80 \times 10^{-4} N$$

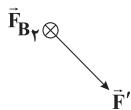
ابتدا برایند نیروهای $\vec{F}_E$ و $\vec{F}_{B_1}$ را به دست می‌آوریم:

$$F' = \sqrt{F_{B_1}^2 + F_E^2} \Rightarrow F' = \sqrt{(48 \times 10^{-4})^2 + (32 \times 10^{-4})^2}$$

$$\Rightarrow F' = \sqrt{(16 \times 10^{-4})^2 \times (3^2 + 2^2)} \Rightarrow F' = 16\sqrt{13} \times 10^{-4} N$$

حال برایند F' و $\vec{F}_{B_2}$ را محاسبه می‌کنیم:

$$F_t = \sqrt{F'^2 + F_{B_2}^2} \Rightarrow F_t = \sqrt{(16\sqrt{13} \times 10^{-4})^2 + (80 \times 10^{-4})^2}$$

$$\Rightarrow F_t = \sqrt{(16 \times 10^{-4})^2 \times ((\sqrt{13})^2 + 5^2)}$$

$$\Rightarrow F_t = 16 \times 10^{-4} \times \sqrt{38} N \xrightarrow{\times 10^3} 1/6 \sqrt{38} mN$$

طبق قاعده دست راست، جهت نیروی مغناطیسی وارد بر

۵۰

سیم، درون سو است و اندازه آن برابر است با:

$$F = I\ell B \sin \theta = 20 \times 0.05 \times 400 \times 10^{-4} \times 0.6 \Rightarrow F = 0.24 N$$

مواد پارامغناطیسی و فرومغناطیسی هر دو دارای دوقطبی های

۵۱

مغناطیسی هستند، اما این دوقطبی ها در مواد پارامغناطیسی به طور کاتورهای

سمتگیری کرده اند و میدان مغناطیسی خالصی ایجاد نمی‌کنند. اما در مواد

فرومغناطیسی این دوقطبی ها، حتی در نبود میدان خارجی، در ناحیه هایی که

هزوزه های مغناطیسی نامیده می شود، همسو هستند.

وقتی کلید K باز است: ۴۵

$$R_{eq_1} = 4 + 2 + 2 = 8 \Omega$$

بنابراین جریان در مدار برابر است با:

$$I_1 = \frac{\epsilon}{R_{eq_1} + r} = \frac{24}{8 + 0} = 3 A$$

وقتی کلید K بسته است:

مقاومت ۲ اهمی زیر کلید از مدار خارج می شود، پس:

$$R_{eq_2} = 4 + 2 = 6 \Omega$$

بنابراین جریان در مدار برابر است با:

$$I_2 = \frac{\epsilon}{R_{eq_2} + r} = \frac{24}{6 + 0} = 4 A$$

در نتیجه:

$$I_2 - I_1 = 4 - 3 = 1 A$$

۳ با شکستن آهنربا هر قطعه خود تبدیل به یک آهنربای

میله ای می شود.

پس هر دو نقطه X و Y، قطب N آهنربا هستند.

۴ عقره مغناطیسی همواره در راستای مماس بر خطوط میدان

مغناطیسی قرار می‌گیرد و قطب N آن سوی میدان را نشان می‌دهد.

۳ ابتدا به کمک رابطه بزرگی میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله،

جریان مدار را به دست می‌آوریم:

$$B = \mu_0 \frac{N}{\ell} I \xrightarrow{\substack{B = 48 \times 10^{-4} T, N = 400 \\ \ell = 4 \times 10^{-1} m}} \frac{48 \times 10^{-3}}{4 \times 10^{-1}} = 12 \times 10^{-2} \times \frac{4 \times 10^7}{4 \times 10^{-1}} \times I$$

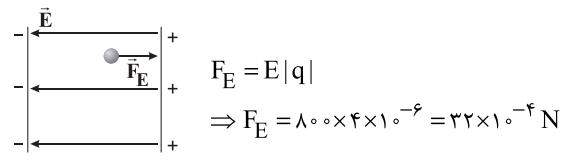
$$\Rightarrow 48 \times 10^{-3} = 12 \times 10^{-2} \times 10^3 \times I \Rightarrow I = \frac{48 \times 10^{-3}}{12 \times 10^{-2}} = 4 A$$

به کمک رابطه $I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$ نیروی حرکت باتری را به دست می‌آوریم:

دقت کنید: چون توان مفید باتری، بیشینه است، بنابراین $R_{eq} = r$ می‌باشد.

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} \xrightarrow{R_{eq} = r = 2 \Omega} 4 = \frac{\epsilon}{3 + 3} \Rightarrow \epsilon = 24 V$$

۱ نیروی وارد بر بار از طرف میدان الکتریکی برابر است با: ۴۹

$$3) \frac{3}{0} \times 10^4 \text{ cm} = \frac{3}{0} \times 10^4 \text{ cm} \times \frac{1 \text{ m}}{10 \text{ cm}} \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}}$$

$$= 3 \times 10^4 \times 10^{-5} \text{ km} > 0.4 \times 10^{-6} \text{ km} \quad (\times)$$

$$4) \frac{3}{2} \times 10^{-1} \text{ s} = \frac{3}{2} \times 10^{-1} \text{ s} \times \frac{10^3 \text{ ms}}{1 \text{ s}}$$

$$= 3/2 \times 10^2 \text{ ms} > 1/0.4 \times 10^2 \text{ ms} \quad (\checkmark)$$

حجم مایع بیرون ریخته شده برابر با حجم ظاهری گلوله است.
با توجه به رابطه چگالی، حجم واقعی گلوله را حساب می کنیم.

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{450}{V} \Rightarrow V = 1500 \text{ cm}^3$$

$$V_{\text{ظاهری}} = \frac{6}{4} L = 6400 \text{ cm}^3$$

بنابراین حجم حفره برابر است با:

$$V_{\text{حفره}} = 6400 - 1500 = 4900 \text{ cm}^3 = 4.9 \text{ L}$$

بررسی عبارت های نادرست: ۳ ۶۰

ب) شیشه جامد بی شکل است.

د) دلیل پخش نمک در آب، حرکت کاتورهای مولکول های آب است نه نمک.
و) ماده درون لامپ های مهتابی (نه لامپ های التهابی) از پلاسما تشکیل شده است.

۳ ۶۱ اگر نیروی دگرچیسی بین مولکول های مایع و جامد از نیروی هم چسبی بین مولکول های مایع کمتر باشد، مایع، جامد را تر نمی کند. مثلاً جیوه سطح شیشه را خیس نمی نماید.

۲ ۶۲

$$P = \rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2 + \rho_3 g h_3 + P_0$$

$$\Rightarrow P = 1.0^4 \times 1.0 \times 10 / 7 + 5 \times 10^3 \times 1.0 \times 3 \times 10 / 8 + 10^3 \times 1.0 \times 1 + 100000$$

$$\Rightarrow P = 70000 + 120000 + 10000 + 100000$$

$$\Rightarrow P = 300000 \text{ Pa} = 300 \text{ kPa}$$

با استفاده از معادله پیوستگی داریم:

۳ ۶۳

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow 5 \times 5 = 0.5 \times v_2 \Rightarrow v_2 = 50 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

انرژی موجود در نیم لیتر سوخت برابر است با:

۳ ۶۴

$$E = \frac{1}{2} \times 3 \times 10^6 = 1.5 \times 10^6 \text{ J}$$

انرژی منتقل شده به خودرو برابر است با:

$$E' = \frac{2}{100} \times 1/5 \times 10^6 = 3 \times 10^5 \text{ J}$$

اکنون با توجه به رابطه محاسبه انرژی جنبشی می توان نوشت:

$$K = \frac{1}{2} mv^2 \Rightarrow 3 \times 10^5 = \frac{1}{2} \times m \times 400$$

$$\Rightarrow m = \frac{3 \times 10^5}{2 \times 10^2} = 1/5 \times 10^3 \text{ kg} = 1/5 \text{ ton}$$

۱ ۵۲ تعییرات شار مغناطیسی عبوری از پیچه های A و B برابر

هستند با:

$$\begin{cases} \Delta \Phi_A = 0 - 1 = -1 \text{ Wb} \\ \Delta \Phi_B = 0 - 0/0.1 = -0/0.1 \text{ Wb} = -10^{-2} \text{ Wb} \end{cases}$$

نیروی محرکه القایی متوسط در یک پیچه برابر است با:

$$\varepsilon_{av} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \quad \text{بنابراین:} \quad \varepsilon_{av_A} = \frac{\Delta \Phi_A}{\Delta t_B} \times \frac{\Delta t_B}{\Delta t_A} = \frac{1}{10^{-2}} \times \frac{10^{-3}}{1} = 10^{-1}$$

۱ ۵۳ هنگام ورود قاب به میدان، شار مغناطیسی گذرنده از آن

افراش می یابد، بنابراین میدان مغناطیسی ناشی از جریان القایی با افزایش شار مخالفت می کند، پس باید درون سو باشد و در نتیجه طبق قاعدة دست راست،

باید جریان القایی در قاب، ساعتگرد باشد.

هنگام خروج قاب از میدان، شار مغناطیسی گذرنده از آن کاهش می یابد، پس میدان مغناطیسی ناشی از جریان القایی با کاهش شار مخالفت می کند، پس باید برونو سو باشد و در نتیجه طبق قاعدة دست راست، باید جریان القایی در قاب پاد ساعتگرد باشد.

۳ ۵۴ از رابطه انرژی القاگر داریم:

$$U = \frac{1}{2} LI^2 \Rightarrow 0.64 = \frac{1}{2} \times L \times (4)^2 \Rightarrow L = 8 \times 10^{-3} \text{ H} = 8 \text{ mH}$$

با توجه به نمودار سؤال داریم:

۲ ۵۵

$$\frac{3T}{4} = 18 \text{ ms} \Rightarrow T = 24 \text{ ms} = 24 \times 10^{-3} \text{ s}$$

طبق معادله جریان متناوب داریم:

$$I = I_{\max} \sin\left(\frac{2\pi}{T} \times t\right) = 8 \sin\left(\frac{2\pi}{24 \times 10^{-3}} \times 3 \times 10^{-3}\right) = 8 \sin\left(\frac{\pi}{4}\right)$$

$$\Rightarrow I = 8 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 4\sqrt{2} \text{ A}$$

۳ ۵۶ آزمایش و مشاهده در فیزیک، اهمیت زیادی دارد؛ اما آن چه

بیش از همه در پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ایفا کرده و می کند، تفکر نقادانه و اندیشه ورزی فعال فیزیکدانان است.

۳ ۵۷ یکای SI تندی، $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ است. در این صورت با استفاده از تبدیل

زنجیره ای می توان نوشت:

$$\frac{0.3 \text{ mm}}{\text{min}} = \frac{0.3 \text{ mm}}{\text{min}} \times \frac{1 \text{ m}}{1000 \text{ mm}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 5 \times 10^{-6} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۳ ۵۸ بررسی گزینه ها:

$$1) 3/0.2 \text{ mg} = 3/0.2 \text{ mg} \times \frac{1 \text{ g}}{10^3 \text{ mg}} = 3/0.2 \times 10^{-3} \text{ g} < 4 \times 10^{-3} \text{ g} \quad (\checkmark)$$

$$2) 4/4 \times 10^{-3} \text{ m} = 4/4 \times 10^{-3} \text{ m} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1 \text{ m}} \\ = 4/4 \text{ mm} > 0/44 \text{ mm} \quad (\checkmark)$$

۶۹ با توجه به رابطه مساحت دایره داریم:

$$S_2 = \pi R_2^2 \Rightarrow \pi R_2^2 = \pi R_1^2 \Rightarrow R_2^2 = R_1^2 \Rightarrow R_2 = \sqrt{3} R_1$$

با استفاده از رابطه چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \xrightarrow[V=Sh]{} \rho = \frac{m}{Sh} \Rightarrow m = \rho Sh$$

$$\Rightarrow \frac{m_2}{m_1} = \frac{S_2}{S_1} \Rightarrow m_2 = 3m_1$$

از طرفی:

$$Q_2 = 3Q_1 \Rightarrow m_2 c \Delta \theta_2 = 3m_1 c \Delta \theta_1 \Rightarrow 3m_1 \Delta \theta_2 = 3m_1 \Delta \theta_1$$

$$\Rightarrow \Delta \theta_2 = \Delta \theta_1$$

در نتیجه:

$$\frac{\Delta R_2}{\Delta R_1} = \frac{R_2 \alpha \Delta \theta_2}{R_1 \alpha \Delta \theta_1} \xrightarrow[\Delta \theta_1 = \Delta \theta_2]{} \frac{\Delta R_2}{\Delta R_1} = \frac{R_2}{R_1} = \sqrt{3}$$

اگر ظرفیت گرمایی اجسامی که تبادل گرما دارند با هم برابر

باشد، آن‌گاه دمای تعادل آن‌ها میانگین دمای اولیه اجسام است.

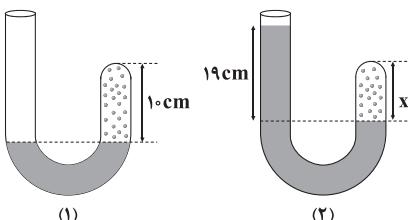
چون دمای تعادل به درجه سلسیوس خواسته شده است، همه دمایها را به

درجه سلسیوس تبدیل می‌کنیم:

$$\begin{cases} \theta_1 = 23^\circ C \\ \theta_2 = 327 - 273 = 54^\circ C \\ \theta_3 = (163/4 - 32) \times \frac{5}{9} = 73^\circ C \end{cases}$$

$$\Rightarrow \theta_{\text{تعادل}} = \frac{\theta_1 + \theta_2 + \theta_3}{3} = 50^\circ C$$

با توجه به شکل داریم:

$$\begin{cases} P_1 = 76 \text{ cmHg} \\ P_2 = 76 + 19 = 95 \text{ cmHg} \end{cases}$$

اگر سطح مقطع لوله را A فرض کنیم، آن‌گاه داریم:

$$\begin{cases} V_1 = 10 \times A \\ V_2 = x \times A \end{cases}$$

دمای گاز، ثابت است، پس با استفاده از قانون گازهای کامل داریم:

$$P_1 V_1 = P_2 V_2 \Rightarrow 76 \times 10 = 95x \Rightarrow x = \frac{76 \times 10}{95} = 8 \text{ cm}$$

۶۵ بزرگی برایند نیروهای وارد بر آسانسور را محاسبه می‌کنیم:

$$F_{\text{خالص}} = F - mg = 2500 - (100 \times 10) = 1500 \text{ N}$$

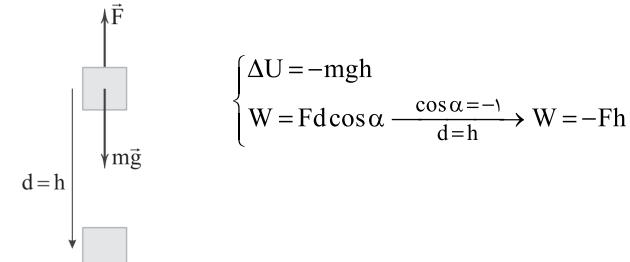
$\vec{F}$ هم جهت با نیروی $\vec{F}$ است و $\theta = 90^\circ$ می‌شود:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow (F_{\text{خالص}} \cos \theta)d = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2) \Rightarrow 1500 \times 1 \times 2$$

$$= \frac{1}{2} \times 100 \times v^2 \Rightarrow 3000 = 50v^2 \Rightarrow v^2 = 60 \Rightarrow v = \sqrt{15} \text{ m/s}$$

۶۶ مطابق شکل زیر، تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی جسم و کار

انجام شده توسط نیروی $\vec{F}$ بر روی جسم برابر است با:

چون تندي جسم رو به پايين مي‌تواند ثابت و يا در حال افزایش ياكاهش

باشد، اندازه نیروی $\vec{F}$ سه حالت مي‌تواند داشته باشد، بنابراین:

$$\begin{cases} F = mg \Rightarrow \Delta U = W \\ F > mg \Rightarrow \Delta U < W \\ F < mg \Rightarrow \Delta U > W \end{cases}$$

۶۷ از آن‌جا که سطح بدون اصطکاک است، انرژی مکانیکی جسم

پایسته و در تمام نقاط مسیر یکسان است. از طرفی حداکثر تندي، زمانی است که انرژی جنبشی بیشینه باشد و آن زمانی است که انرژی پتانسیل گرانشی کمینه باشد. پس زمانی که جسم کمترین ارتفاع را دارد، تندي آن بیشینه است.

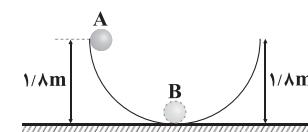
این نقطه را که تندي در آن بیشینه است، B می‌نامیم، بنابراین:

$$E_A = E_B \Rightarrow K_A + U_A = K_B + U_B$$

$$\xrightarrow[h_B = 0]{v_A = 0} U_A = K_B \Rightarrow mgh = \frac{1}{2} mv^2$$

$$\Rightarrow v^2 = 2gh \Rightarrow v^2 = 2 \times 10 \times 1 / 8$$

$$\Rightarrow v^2 = 36 \Rightarrow v = 6 \text{ m/s}$$

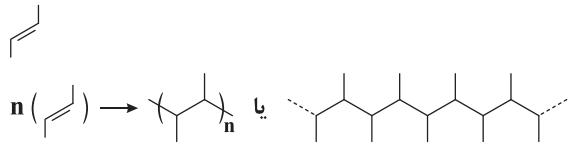
۶۸ گستره دماستنجی یک ترموکوپل به جنس سیم‌های آن بستگی

دارد و مزیت آن این است که خیلی سریع با دستگاهی که دمای آن اندازه‌گیری می‌شود به تعادل گرمایی می‌رسد.

شیمی

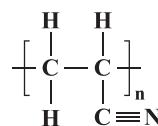
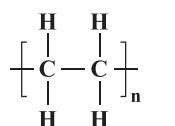

ساختار ۲ - بوتن (C_4H_8) به صورت زیر است:

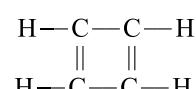
به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند.

- پلیمرهای A و B به ترتیب پلی‌اتن C_2H_4 و پلی‌سیانواتن C_3H_3N هستند. به این ترتیب درستی عبارت‌های اول و دوم تأیید می‌شود.
- ساختار پلی‌اتن و پلی‌سیانواتن به صورت زیر است:

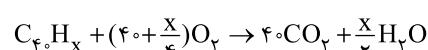

- اگر یکی از اتم‌های هیدروژن واحد تکرارشونده پلی‌اتن را با گروه $-CH_3$ جایگزین کیم، پلی‌پروپن به دست می‌آید. از پلی‌وینیل کلرید برای ساخت کیسه خون استفاده می‌شود.

- ۱ با توجه به این‌که ضرایب هر کدام از اجزای واکنش برابر با ۱ بوده و فرمول واکنشدهنده و فراورده معین به ترتیب $C_{12}H_{14}O$ و C_8H_8O می‌باشد، فرمول مولکولی A مطابق قانون پایستگی ماده به صورت C_4H_4 خواهد بود که با ساختار گزینه (۱) مطابقت دارد:

- ۴، ۲، ۲۰ - تری‌متیل هگزان یک آلکان گزینه با فرمول C_9H_{10} است. بنابراین فرمول مولکولی هیدروکربن لیکوپن به صورت C_4H_x می‌باشد.

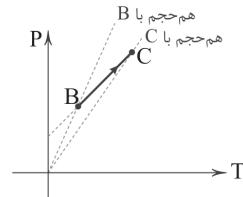
$$\frac{\bar{R}_{CO_2}}{\bar{R}_{H_2O}} = \frac{4}{\frac{x}{2}} = \frac{8}{x} \Rightarrow \frac{72 \text{ mol min}^{-1}}{(6 \times 8 / 4) \text{ mol min}^{-1}} = \frac{8}{x}$$

$$\Rightarrow x = 56 \Rightarrow \text{فرمول لیکوپن: } C_4H_{56}$$

$$\frac{\bar{R}_{O_2}}{\bar{R}_{CO_2}} = \frac{4 + 14}{4} = \frac{18}{4} \Rightarrow \bar{R}_{O_2} = (\frac{18}{4} \times 72) \frac{\text{mol}}{\text{min}}$$

$$\times \frac{6 \text{ min}}{1 \text{ h}} \times \frac{0.224 \text{ m}^3}{1 \text{ mol}} \approx 13.6 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

۴ هر نمودار $T - P$ بین دو نمودار $T - P$ هم حجم است، بنابراین در طی فرایند از B تا C حجم گاز افزایش می‌باید، بنابراین کار در طی این فرایند، منفی است. در عین حال دمای گاز افزایش یافته در نتیجه تغییرات ($\Delta U = W + Q$) برای این‌که تغییرات انرژی درونی گاز، مثبت باشد، باید Q مثبت و مقداری بیشتر از ΔU باشد، بنابراین گاز بیش از 40 J گرم‌اگرفته است.

۱ فرایندهای (۲) و (۴) هم حجم هستند و $V_2 < V_4$ ، پس گزینه (۲) و (۴) نادرست هستند.

فرایند (۱) هم‌دمای است و طی آن حجم افزایش می‌باید، پس گزینه (۳) نادرست است. فرایند (۳) هم‌فشار است، پس در نمودار $T - P$ باید خطی راست و گزینه از مبدأ باشد پس گزینه (۱) درست است.

۱ از رابطه بازده ماشین گرمایی داریم:

$$\eta = \frac{|W|}{Q_H} \Rightarrow \frac{40}{100} = \frac{25000}{Q_H} \Rightarrow Q_H = 62500 \text{ J} = 62.5 \text{ kJ}$$

$$m = \frac{62.5}{5^\circ} = 12.5 \text{ g}$$

۲ یک یخچال با گرفتن کار از محیط، گرمایی را از منبع با دمای پایین به منبع با دمای بالا منتقل می‌کند.

دقت گنید: گزینه (۱) طرح‌واره یک ماشین گرمایی آرمانی است.

- ۹۱ ۱ گاز نجیب به صورت تک اتمی و گاز متعلق به گروه ۱۷ جدول، قطعاً یک گاز دو اتمی (X_2) است. بنابراین مطابق داده‌های سؤال، شمارهای گاز نجیب، به طور حتم ۴ برابر شمار گاز X است.

$$\frac{\text{جرم گاز نجیب}}{\text{مول گاز نجیب}} = \frac{\text{جرم مولی}}{\text{مول گاز}_2} = \frac{\text{جرم مولی}}{\text{جرم گاز نجیب}}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{جرم مولی گاز نجیب}}{4 = ۴/۲۱ \times X_2} = \frac{\text{جرم مولی}}{X_2} = ۱/۰۵۲$$

$$\Rightarrow \frac{\text{جرم اتمی گاز نجیب}}{۲/۱۰۵} = \frac{\text{جرم اتمی}}{X}$$

- ۹۲ ۲ با توجه به گزینه‌ها فرمول اکسید مورد نظر به صورت N_xO_x است.

۳ از طرفی 1amu معادل $1/66 \times 10^{-24}\text{ g}$ است.

جرم اکسیژن موجود در این ترکیب برحسب amu برابر است با:

$$\frac{1\text{amu}}{1/66 \times 10^{-24}\text{ g}} = ۴/۳۴\text{amu}$$

جرم نیتروژن موجود $= ۶/۸۴ - ۴/۳۴ = ۲/۵\text{amu}$

$$\frac{4/34}{1/4} = \frac{16}{2/5} \Rightarrow x = ۳ \Rightarrow N_2O_3$$

۹۳ بررسی چهار مورد:

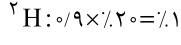
- ۱) اتم Te دارای ۶ کترون ظرفیتی است: $[Kr]4d^{10}4s^25p^4$
۲) شمار کترون‌های با $n+1=5$ یعنی $3d$ در اتم Ge برابر با $3d$ است: $[Ar]3d^{10}4s^24p^2$

۳) در کاتیون Sc^{3+} ، ۶ کترون با $= 1$ (زیرلایه ۸) وجود دارد.

۴) بیرونی ترین زیرلایه اتم Mo شامل ۱ کترون است:

- ۹۴ ۲ مطابق داده‌های سؤال درصد فراوانی هر کدام از ایزوتوپ‌های طبیعی هیدروژن به صورت زیر است:

$$\begin{aligned} \bar{M} &= M_1 + \frac{F_1}{100}(M_2 - M_1) + \frac{F_2}{100}(M_3 - M_1) \\ &= 1 + \frac{18}{100}(2-1) + \frac{7}{100}(3-1) = 1/22 \end{aligned}$$

۸۸ ۴ هر چهار عبارت پیشنهادشده درست هستند.

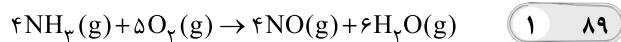
بررسی عبارتها:

- در ترکیب مورد نظر همانند ویتامین K گروه عاملی کربونیل ($\text{C}=\text{O}$) دیده می‌شود.

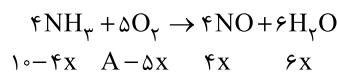
۹۰ فرمول مولکولی این ترکیب به صورت $C_{14}H_{30}O$ است:

۹۱ فرمول مولکولی ۳- اتیل - ۳- متیل هگزان به صورت C_9H_{20} است و فرمول مولکولی ۴- ۴- دی اتیل - ۵- متیل نونان به صورت $C_{14}H_{30}$ است.

- در این ترکیب همانند بنزوئیک اسید ($C_7H_6O_2$)، چهار جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.

واضح است که ماده (۱) واکنش‌دهنده و ماده (۲) فراورده است. از آن جا که تغییرات مول ماده (۱) در 30 ثانیه برابر با $5/5$ و برای ماده (۲) برابر با $8/4$ است می‌توان نتیجه گرفت که ضریب فراورده (۲)، $1/5$ برابر ضرایب واکنش‌دهنده (۱) است. یعنی ماده‌های (۱) و (۲) به ترتیب NH_3 و H_2O هستند.

$$\Rightarrow (4x+6x)-5/4 = 10-4x \quad (۱) \quad \text{ثانیه} = ۱/۱$$

$$\Rightarrow x = 1/1 \text{ mol} \Rightarrow b = 10-4(1/1) = 5/6, d = 6(1/1) = 6/6$$

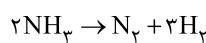
$$\bar{R}_{\text{NH}_3} = 4\bar{R}_{\text{H}_2\text{O}} \quad \text{واکنش} \quad \Rightarrow 4(3) = \frac{a-b}{10} \quad \text{ثانیه} = 2$$

$$\Rightarrow a = 5/6 + 2 = 7/6$$

$$\bar{R}_{\text{H}_2\text{O}} = 6\bar{R}_{\text{NH}_3} \quad \text{واکنش}$$

$$\Rightarrow 6(3) = \frac{d-c}{6} \quad \text{ثانیه} = 3 \quad \Rightarrow c = 6/6 - 3 = 3/6$$

$$\frac{a+d}{b+c} = \frac{7/6 + 6/6}{5/6 + 3/6} = 1/54$$

- مطابق معادله واکنش به ازای مصرف 2 مول آمونیاک، یک مول N_2 تولید می‌شود (با فرض بازده 100%). بنابراین اگر شمار مول‌های NH_3 از 12 به 2 برسد، یعنی 10 مول آمونیاک مصرف شده و باید 5 مول N_2 تولید شود. در صورتی که مطابق نمودار فقط 4 مول N_2 تولید شده است.

$$\frac{4}{5} \times 100 = \% 80 \quad \text{بازده درصدی}$$

۹۱ در شرایط یکسان، N_2 به مقدار بیشتری در آب حل می‌شود.

$$\bar{R}_{N_2} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{4\text{mol}}{(\frac{3}{6})\text{min}} = 8\text{mol}.\text{min}^{-1}$$

۴ ۹۹ هر چهار عبارت درست هستند. برای تأیید عبارت‌های دوم و سوم می‌توان مولکول‌های NO_2 و SO_4^{2-} را مثال زد. این دو مورد به همراه H_2O عبارت چهارم را تأیید می‌کنند. عبارت نخست که همواره درست است.

۴ ۱۰۰ درصد جرمی فسفات در محلول برابر است با:

$$3800 \times 10^{-4} = \% / 38$$

$$\frac{\text{چگالی محلول)}{\text{جرم مولی فسفات}} = \frac{(\text{درصد جرمی})}{\text{غلظت مولی فسفات}} = 10\%$$

$$= \frac{10 \times 0 / 38 \times 1}{95} = 0.04 \text{ mol.L}^{-1}$$

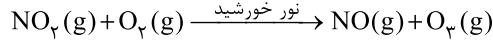
با توجه به فرمول بتاسیم فسفات (K_3PO_4), غلظت مولی بتاسیم، ۳ برابر غلظت مولی فسفات است:

$$3 \times 0.04 = 0.12 \text{ mol.L}^{-1}$$

۳ ۱۰۱ به جز عبارت سوم سایر عبارت‌ها درست هستند.

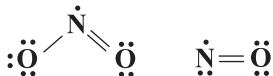
بررسی عبارت‌ها:

- جایی که رعد و برق ایجاد می‌شود، دما به اندازه‌ای بالا است که ابتدا NO و NO_2 تشکیل می‌شود.
- ازوزن تروپوسفری مطابق معادله زیر تشکیل می‌شود:

از آنجا که گاز NO_2 قهوه‌ای رنگ است، هوای آلوده کلان‌شهرها اغلب به رنگ قهوه‌ای روشن دیده می‌شود.

- ساختار لوویس این اکسیدها به صورت زیر است:

۴ ۱۰۲ هر چهار عبارت پیشنهادشده درست هستند.

منظور از زیرلایه‌هایی با $n+1=5$ ، زیرلایه‌های $5s$ ، $4p$ و $3d$ است که نخستین عنصری که بیشترین تعداد ممکن از الکترون‌ها را در این زیرلایه دارد Sr_{38} است.

بررسی عبارت‌ها:

- عنصر Sr_{38} در دوره پنجم و گروه ۲ جدول تناوبی جای دارد. عدد اتمی $5-2=3$ نخستین فلز جدول دوره‌ای برابر با ۳ است.
- در آرایش الکترونی اتم Sr_{38} ، شمار زیرلایه‌های ۶ الکترونی (زیرلایه p) و ۲ الکترونی (زیرلایه s) به ترتیب برابر ۳ و ۵ است.
- شمار یون‌های هر واحد از SrF_2 و SrS به ترتیب برابر با ۳ و ۲ یون است.
- شمار عنصرهای دسته p جدول دوره‌ای برابر با ۳۶ عنصر است.

۴ ۱۰۳ هر چهار عبارت پیشنهادشده در ارتباط با گازهای Ar و He درست‌اند. در ارتباط با عبارت سوم باید گفته که هر دو عنصر متعلق به گروه ۱۸ جدول تناوبی هستند اما شمار الکترون‌های ظرفیتی هلیم برخلاف سایر گازهای نجیب برابر با ۲ الکترون است.

در ۱^۱ شمار ذره‌های زیرانمی (الکترون، پروتون و نوترون) با هم برابر است.

$$\text{atom } {}^2\text{H} = \frac{3/0.05 \text{ g H}}{1/22 \text{ g H}} \times \frac{1 \text{ mol H}}{6/0.2 \times 10^{23} \text{ atom H}} \times 1 \text{ mol H}$$

$$\times \frac{18 \text{ atom } {}^1\text{H}}{100 \text{ atom H}} = 2/70.9 \times 10^{23}$$

۲ ۹۵ عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند.

عنصرهای A، D، X، E و Cl به ترتیب Na_{11} ، O_8 ، Al_{13} هستند.

بررسی عبارت‌ها:

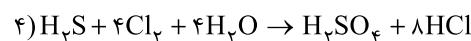
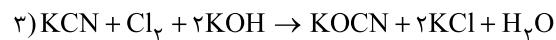
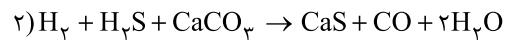
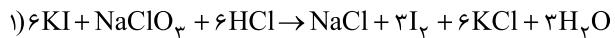
- نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آنیون‌ها در ترکیب یونی حاصل از Al و O یعنی Al_2O_3 برابر با $\frac{2}{3}$ ، در صورتی که همین نسبت در NaCl برابر با ۱ است.

۴ ۱۰۴ اتم Cl در بسیاری از ترکیب‌های مولکولی مانند ClF_3 ، ClI_3 و ... بیش از یک پیوند کووالانسی تشکیل می‌دهد.

۴ ۱۰۵ طول موج شعله حاصل از فلز Na که زردرنگ است، در مقایسه با شعله نخستین فلز گروه اول یعنی Li که سرخ‌رنگ است، کوتاه‌تر می‌باشد.

۴ ۱۰۶ سدیم اکسید (Na_2O) یک اکسید فلزی (بازی) بوده و در واکنش با آب محلولی با خاصیت بازی تولید می‌کند.

۴ ۱۰۷ معادله مواد نهاده هر چهار واکنش در زیر آمده است:

۲ ۹۷ در نتیجه جایه‌جایی الکترون بین لایه‌ها همواره انرژی با طول موج معین جذب یا نشر می‌شود.

۲ ۹۸ عبارت‌های اول و دوم درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

- با توجه به این‌که جرم هر اتم از فراوان‌ترین ایزوتوپ هیدروژن (${}^1\text{H}$) در حدود 1.008 amu و جرم اتم کربن -12 دقیقاً برابر با 12.00 amu است، درستی این عبارت تأیید می‌شود.

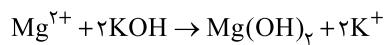
۴ ۱۰۸ با توجه به طیف نشری خطی هیدروژن، این عبارت درست است.

۴ ۱۰۹ طول موج (nm)

۴۱۰	۴۳۴	۴۸۶	۶۵۶
-----	-----	-----	-----

۴ ۱۱۰ الکترون در هر لایه‌ای که باشد در همه نقاط پیرامون هسته اتم حضور می‌باشد اما در محدوده مشخصی احتمال حضور بیشتری دارد.

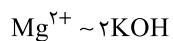
۴ ۱۱۱ با تعیین دقیق طول موج نوارهای رنگی طیف نشری خطی یک اتم می‌توان به تصویر دقیقی از انرژی لایه‌های الکترونی و در واقع آرایش الکترونی اتم دست یافت.

۴ ۱۰۴

$$\text{ppm} = \frac{\text{حجم حل شونده}}{\text{حجم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 1440 = \frac{x \text{ g Mg}^{2+}}{2000 \text{ g}} \times 10^6$$

$$\Rightarrow x = 2/88 \text{ g Mg}^{2+}$$

$$\frac{2/88 \text{ g Mg}^{2+}}{1 \times 24} = \frac{y \text{ mol KOH}}{2} \Rightarrow y = 0.24 \text{ mol KOH}$$

۲ ۱۰۵ • برای جداسازی فلزهای سمی و نافلزها از آب آلوده از هر سه

روش تقطیر، اسمز معکوس و صافی کردن می‌توان استفاده کرد.

روش تقطیر برای جداسازی ترکیب‌های آلی فرار، کارایی ندارد.